Postimees

Ilmub iga päew.

Toimetus ja peakontor Tartus, Jaani 11.
Toimetus ja kontor Tallinnas, Wene 1.
Telefonid Tartus: Tegewtoimetaja 2-86, siseriigi ja Tartu teadete toim. 1-86, kaugekõned 9-86, ärijuhatus 65, talituse üldtelefon 80, raamatukauplus 2-50.
Telefonid Tallinnas: Toimetus 30-81, kontor 16-11.
Käsikirjad hoitakse alal ainult sellekohasel soowil.
Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 5 senti, teksti ees 10 senti, teksti lõpes 12 senti ja tekstis teksti kirjaga 15 senti mm weeru laiuses. Kohaotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutuste koha waliku soowe täidetakse ainult wõimalust mööda.
Kuulutusi järgmise päewa lehe jaoks wõetakse wastu kella 2-ni päewal, laupäewiti kella 1-ni päewal „Postimehe" raamatukaupluses, Suurturg 16 ja kontoris, Jaani tän. 11/13.

Üksik number 5 senti.

„Postimehe" ja ta maksuliste lisade tellimishinnad:
Postiga: 1 kuu 150 s., 2 k. — 300 s., 3 k. — 370 s., iga lisakuu 120 s., 6 kuud 725 s., 12 kuud 1400 senti.
Postita: 1 kuu 135 s., 2 k. — 270 s., 3 k. — 325 s., iga lisakuu 105 s., 6 kuud 625 s., 12 kuud 1250 senti.
Tartu linna tellijatele. Kojukandmisega: 1 kuu 135 s., 2 k. — 270 s., 3 k. — 370 s., iga lisakuu 110 s., 6 kuud 700 s., 12 kuud 1350 senti. Talitusest ära wiies: 1 kuu 125 s., 2 k. — 250 s., 3 k. — 320 s., iga lisakuu 100 s., 6 kuud 600 s., 12 kuud 1200 senti.
Wälismaale — 4 krooni kuus. Poola, Leedu, Lätimaale — kodumaa hinnad.
„Maamees" 30 senti kuus. „Sädemed" 120 senti aastas, 60 senti poolesaastas, üksiknumber — 35 senti; ilmub 4 korda aastas. „Lasteleht" 10 s. k. „Terwis" 160 s. aastas, 80 s. poolesaastas, üksiknumber — 45 s.; ilmub 4 korda aastas. — Aadressi muutmine 25 s.

Nr. 157 Pühapäewal, 14. juunil 1931. Tänast lehte 8 lehekülge 75. aastakäik.

Wangistati kommunistide Tallinna komitee

Politsei kogusaak: 2 trükimasinat, 3 kirjutusmasinat, 1 mootorratas, 6 rewolwrit 200 padruniga, 130 kilo kihutuskirjandust ja Anweldi paliku.

Peale warem tabatud kommunistide arresteeris kaitsepolitsei eile öösel Tallinnas weel Eestimaa kommunistliku partei Tallinna komitee tertwes koosseisus. Selle moodustasid kolm legaalset isikut, kes walitud wõi õigemini nimetatud illbüroo poolt. Määramine sündinud mitte ammu tagasi, nagu sellest teatab kommunistliku partei häälekandja „Kommunist".

Tallinna linna komitee kolm liiget on kõik mehed, — töölised Tallinna sadamast ja wabrikutest. Nende nimesid hoiatwad ametiwõimud esialgu weel saladuses.

Eeljuurdlus põrandaaluste tegelaste ning nende käsilaste kohta lõpetati ja materjalid kaitsepolitseist on juba üle antud prokuratuurile. Juurdlusel on korda läinud kindlaks teha ka põrandaaluste tõelised nimed ja nende endine tegewus.

Nagu selgub, ei olnud

peaorganisaatori „Lihuniku" nimeks

mitte Koik, nagu tema isikutunnistusel oli märgit., waid ta on juba waremtunt. tegel. Oswald Tuul, 25 a. wana. Ta on Eestimaa kommunistliku partei liige ,tegutses salaorganisatsioonis „Mihkli" ja „Wolli" warjunime all, kuna töölised hüüdsid teda „Lihunikuks". Kuni 1923. aastani elas ta Tartus, kus ta arresteeriti põrandaaluse kihutuskirjanduse lewitamise pärast ja karistati selle eest 2-aastase wangistusega. Karistuse kandmise järele põgenes ta 1926. aastal üle piiri Nõukogude Wenemaale. Nüüd õppis ta enne Eestisse tulekut kominterni täiesaatwa komitee juures Lenini nimelises kõrgemas agitaatorite koolis. Eestisse tuli Tuul möödunud aasta sügisel.

Teine tabatud põrandaalune on Woldemar Teppich, 31 a. wana. EKP. keskkomitee liikmena tegutses ta salaorganisatsioonis „Atsi" warjunime all kuni 1920. aastani. Ta arresteeriti siis Tartus kui Nõukogude Wene salakuulaja ja mõisteti 6 aastaks sunnitööle. 1929. a. saadeti ta Eestist wälja wangide wahetuse teel. Eestisse tagasi põrandaalusele tööle tuli ta käesolewa aasta alul.

Kolmas „tegelane" — Idel Jakobson, on 26 a. wana. Sündinud Lätis ja ta on praegugi Läti kodanik. Jakobson asus Eestisse 1916. aastal. Salaorganisatsioonis tegutses ta „Maksi" nime all käesolewa aasta weebruarikuust alates. Enne seda tegutses ta kommunistide käsilasena Tartus.

Need kolm meest kujundasid kohapealse E. K. P. kõrgema organisatsiooni illbüroo nimetuse all.

Partei keskkomitee ja politbüroo asuwad wäljaspool Eestit.

Tuul ja Teppich olid määratud kohale Eesti kommunistliku partei keskkomitee politbüroo otsusel. Üldjuhiks oli O. Tuul. Teppich juhatas organiseerimisetööd, Jakobson walmistas kihutuskirjandust.

Martin Parker, 25 a. wana, on pärit Paide linnast. Tegutses salaorganisatsioonis „Wärdi" nime all, alates läinud aasta algusest. Ta oli illbüroo keskkulleriks ja tema ülesandeks oli sidemepidamine, kokkusaamiste korraldamine ja kihutuskirjanduse laialikandmine.

Lina Inman, 32 a. wana tegutses salaorganisatsioonis „Palmi" warjunime all. Ta oli noorte-kollektiiwide instruktor ja sidemepidaja põrandaaluste ja legaalsete tegelaste wahel.

Salme Siim, 25 a. wana, tegutses „Nuku" nime all. Tema korteri kelbris asus Eesti Kommunistliku Partei Tallinna keskkomitee kihutuskirjanduse paljundusköök, kus ta ise oli masinakirjutajaks ja lendlehtede paljundajaks. ühtlasi oli ta sidemepidajaks ja lendlehtede laialikandjaks.

Felix Siim, 25 a. wana, oli EKP Tallinna keskkomitee paljunduskoja pidaja. ja wõttis osa töödest selles kojas.

Kristjan Eichorn, 46 a. wana, oli EKP keskkomitee trükikoja komendant, mis asus samas majas. Ta on wanemaid salaorganisaatoreid ja konspiratiiwkorteri pidajaid. 1924. a. sügisel warjas ennast tema juures Jaan Anwelt ja mitmed teised tähtsad 1. detf. mässukatse organisaatorid.

Sellest ajast on weel praegu tema juures J. Anweltl poolt mahajäetud paliku. Hiljem peatusid tema juures K. Männikson ja J. Jürna.

Liisa Eichorn, 38 a. wana, oli wiimasel ajal salaorganisatsiooni trükikojas tegew ja wiis kihutuskirjandust laiali.

Linda Eichorn, 18 a. wana, oli salaorganisatsiooni trükikojas trükitoodete walmistaja ja nende wäljawiijaks.

Georg Eichorn, 16 a. wana, oli salatrükikojas trükitoodete walmistajaks ja wäljakandjaks.

Aleksander Siim, 42 a. wana, oli EKP Tallinna komitee kihutuskirjanduse paljundusköja sissesaadajaks, konspiratiiwkorteri pidajaks ja uute muretsejaks.

Minna Siim, 46 a. wana, oli salaorganisatsiooni konspiratiiwkorteri pidaja ja uute muretseja. Tema ja tema mehe juures warjasid ennast peale wiimate tabatud. põrandaaluste weel Männikson ja „Nelli".

Jüri Treisberg, 57 a. wana, konspiratiiwkorteri pidajaks, kus läinud aastal tema teadmisel walmistati kommunistlikke lendlehti ja warjasid ennast Männikson ja „Nelli". Ka muretses ta uusi konspiratiiwkortereid ja oli hobusega küüdimeheks põrandaalustele.

Arnold Warter, 25 a. wana, tegutses salaorganisatsiooni ühes Treisbergiga. põrandaaluste korralduste täitjana ja liikumisabinõude muretsejana.

Kristjan Rosenfeldt, 52 a. wana, oli salaorganisatsiooni konspiratiiwkorteri pidajaks, kus peale põrandaaluste kommunistide warjasid ennast Oswald Tuul, Woldemar Teppich ja enne neid Alwiine Puusel (Nelli).

Peeter Maasikas, 46 a. wana, oli salaorganisatsiooni konspiratiiwkorteri pidajaks ja uute muretsejaks. Teiste hulgas. warjas ennast tema juures „Nelli".

Helene Maasikas, 38 a. wana, oli samuti konspiratiiwkorteri pidajaks ja rättis „Nelli" ülesandeid.

Ang. Frisch, 45 a. wana, warjas oma korteris Männiksoni ja Tuult ja põidutas neid alul hiljuti seks otstarbeks k.-p. illbüroo poolt ostetud mootorrattal.

Läbiotsimistel on politsei seni leidnud ja ära wõtnud 2 trükipressi, 3 kirjutusmasinat, 1 rotaator-paljundaja ja 1 tsentaator-paljundaja, 1 mootorratta, 3 jalgratast, 6 rewolwrit 200 padruniga, 130 kg kihutuskirjandust ja EKP illbüroo salajase arhiiwi, mis sisaldab kogu kirjawahetuse wäljaspool Eestit asuwa partei keskkomiteega.

Nagu juurdlusel selgunud,

on põrandaaluste organisaatorite Eestisse saatjaks olnud EKP keskkomitee poolt moodustatud politbüroo,

kuhu kuuluwad J. Anwelt, O. Rästas, H. Pöögelmann, R. Meering, J. Reesen. Politbüroo wõimupiiridesse kuulub kõigi põhjapanewate poliitiliste küsimuste otsustamine ja temalt saab iga organisaator omale „nakaasi" ülesannete kohta, missuguseid abinõusid seks kasutada ja kuidas seda teha.

Tehniliselt korraldab organisaatorite Eestisse saatmist

EKP keskkomitee peasekretär R. Meering, kes õpib „punaste professorite instituudis". Temalt on pärit suur kogu kirju päewaülesannete ja nende tehnilise läbiwiimise kohta, mis leidusid salaarhiiwis. Kirjadele on ta kirjutanud alla „Reinu" warjunime all. Eestis on see „Rein" tuntud Richard Augusti poja Meeringu nime all. Ta on sündinud 1900. a. Keilas, Harjumaal. Olles kuni 1921. a. Tallinnas, oli ta seal raamatupidajaks, üleeestimaalise noorsoo proletaarlise ühingu liige, Tallinna ametiühingu keskõukogu liige ja riigikogu liige kommunistlikus rühmas ning W. Kingisepa alaline käsisalg. 23. juunil 1921. a. ta arresteeriti ja sama aasta 9. sept. saadeti Eestist wälja wangide wahetuse teel.

(Järg 3. lehek.)

Kes ehitab Tallinna wabadussõja monumendi?

Mõne aja eest kuulutati wabadussõja mälestamise komitee poolt wälja wõistlus pealinna wabadussõja mälestusehitise kawandi kohta. Monument pidi püstitatama Harjuwärawa mäele, wastu Kaarli puiesteed ja Wabadusplatsi. Jurysse kuulusid Tallinna linnapea Uesson, kindral Laidoner, arhitekt Habermann, kunstnik Kalmus ja dir. H. Kompus.

Wõistlusel oli esitatud 18 kawandit. Eile oli jury lõpukoosolek projektide hindamiseks, kusjuures jury asus seisukohale, et esimest auhinda 1500 kr. wälja anda ei ole wõimalik, kuna ei ole esitatud ühtegi kawandit, mille teostamisele wõiks otsekohe asuda ja mis oleks olnud enam-wähem lõplik.

Teine auhind otsustati määrata kawandile, mis oli esitatud märgusõna „Pro Patria" all. Jury leidis, et see projekt wõib kõige rohkem olla aluseks mälestusmärgi kawandi lõplikuks wäljatöötamiseks. Kawandis on hästi ära kasutatud kantsi tugimüür.

Ümbrikkude awamisel selgus, et kawandi autoriteks on arhitektid Elmar Lohk ja Edgar Kuusik.

Peale selle ostis komitee weel ära kaks huwitawamat monumendi kawa. Esimene neist, märgusõna all „Errare humanum est" oli arhitektide Boehlau ja Herman Bergi töö, teine, märgusõna „Igawene Miss Estonia" all — dipl. arh. G. Saare töö. Ülejäänud ümbrikke ei awatud. Tulemustest paistab eriti silma, et kõik paremad kawandid on esitatud mitte skulptorite, waid arhitektide poolt. Parema auhinna saanud kawandil on ette nähtud ka wõimalus ehituse kasutamiseks näiteks wabadussõja muuseumiks.

Auhinnatud kawandid on tänasest päewast peale wälja pandud publikule waatamiseks kujutawa kunsti sihtkapitali ruumides, Rataskaewu tän.

Kasutage veel viimaseid päevi!

PHILIPS RAADIO

ostab igasuguseid vanu raadioaparaate!

Üksikasjalist selletust annab meie raadio-kaupmeeskond.

Suur tapeetide oksjon.

Majaperemehed, üürnikud ja meistrid! 16. ja 17. juunil kell 10 homm. müüakse oksjonil suurem partii moodsaid tapeete Riia tän. 20, hoovis.

Elegantselt riietatud

on härrad, kes tellivad palitud, üllikonnad, smokingid jne.

Karl Abel'i

riide- ja valmisriiete kauplusest

Tartus, Kaubahoov nr. 8.

Suurem valik uuemaid mustreid

Tapeete

odavate hindadega soovitab

F. WANATALU

ÄRID TARTUS { Suurturg nr. 16, telef. 302. Promenadi t. 4, tel. 11-93.

Kohv kõrvetet

Hääd kohvi? — Ja, ja veel paremaiki

saate Edv. Weyde «Tartu Vahemees»-ilt Kaubahoov 35. Iga segu üksikute kohvisortide üksik-kaalumine iga müügi juures.

Magister Wieckmann'i uudis!

Isetöötav seebirikas pesupulber

LUMOL

peseb pesu pimestavalt valgeks ilma tööta.

Geolin

parim metallipuhastaja

Esitus: Firma «Karu» Tallinnas.

Tartu ladu: Rohukaubaladu «CENTRAL», Suurturg nr. 8.

Suures valikus soovitan odavalt:

Summadane, moodsaid naisterahva käekotte, portfelle, kunstliili nahast ja kõiksugu sadulsepa töid; p. s. tehakse paranduse töid kiirelt ja korralikult.

Karl Haupt'i sadulsepatööstus & kauplus

Tartus, Küüni tän. nr. 1.

ÜLEMAALISE EESTI NOORSOO ÜHENDUSE TARTU OSAKONNA (ÜENÜ)

10 a. juubeli-pidustused

KAVA:

Tartus, 13. ja 14. juunil 1931. a.

Laupäeval, 13. juunil:

kell 5 p. l.: Spordiväljal (Tallinna tn.) Ü. E. N. Ü. üleriiklised spordivõistlused 150 sportl. osavõtul;

kell 9 õht.: „Vanemuise" aias ja saalis „Eesti-õhtu".

Pühapäeval, 14. juunil:

kell 1/2 11 hom.: Spordiväljal (Tallinna t.) spordivõistluste järg;

kell 12 päeval: Raekoja esikul kõne ja muusika;

kell 3 p. l.: Tegelaste rongikäik Reaalgümnaasiumi eest spordiväljale (Tallinna tän.);

kell 4 p. l. Spordiväljal üldkontsert (1200 lauljat), rahvatantsud (300 tantsijat) ja pidukõne kultuurnõukogu esimehelt O. Kösterilt;

kell 1/2 9 õ.: „Vanemuise" aias ja saalis LÕPU-PIDU.

Pääsetähed: spordivõistlustele 25 ja 35 snt., „Eesti-õhtule" 50 snt., ühend. kooride kontserdile ja rahvatantsude ettekannetele 25 ja 50 snt. ja lõpupeole (tantsuga) 75 snt.

Ühendatud laulukooride kontserti juhatab üldjuht R. RITSING.

Osa võtavad Ü. E. N. Ü. osakonnad ja teised kultuurorganisatsioonid üle maa ligi 2000 tegelasega.

PEATOIMKOND.

Tuletõrjujad ja nende oskused.

Millele tänasel koosolekul tähelepanu peaks pühendatama.

Täna peab Eesti üleriiklik tuletõrjeliit Haapsalus oma aasta-peakoosolekut. Sel puhul tahaksime alla kriipsutada asjaolusid, mille peale meie tuletõrje keskkorraldus eriti peaks tähelepanu pöörama.

Nagu tulekahjude arwustikust näha, on tuli möödunud aastal 4,5 milj. kr. eest häwitanud warandusi. See on kohutawalt suur summa praegusel majanduslikult kitsal ajal. Wõrdluseks olgu nimetatud, et peekoni ja kanamunade wäljaweost saime möödunud aastal 3,6 milj. kr., seega ei suutnud need kaks tähtsat majandusharu katta seda kahju, mis tuli meie rahwa majandusele teinud.

Tuleb palju rohkem teha, et see kahjusumma kord ka wähenema hakkaks. Praegu näitab see aga ainult tõusu. Tuleks hoolitseda, et kõik wõimalikud ettewaatuse-abinõud saaks tarwitusele wõetud, et tuli ei pääseks lahti. Elu on näidanud, et ettewaatuseabinõud — tulekaitse — suudab tulekahjude arwu wähendada, kuid päris ära hoida neid siiski ei saa. Sellepärast tuleb kahekordselt hoolt kanda tuletõrje eest, et lahtipääsenud tule lewimisele piiri panna ja tuld juba alguses kustutada. Tulekustutamise juures on tähtsam tegewus kiire abi, sest alguses on tuli hõlbus kustutada. (Tallinna linnas kustutati 25 prots. tulekahjusid ainult hüdropuldiga).

Tulekahjude arwustikust torkab eriti silma, et tulekahjud iseäranis maal kaswanud. Kahe aasta jooksul on kahju summa maal kaswanud ligi milj. krooni wõrra. Linnades kustutati möödunud aastal kolmandik tulekahjusid, nii et nad kahju ei suunudki teha ja ülejäänud tulekahjud olid ka suuremalt osalt wäiketulekahjud. Suur-tulekahjusid on linnades wõrdlemisi wähe, kuna maal suurem osa tulekahjusid on just suurtulekahjud.

See wahe linna ja maa wahel oleneb just tuletõrje korraldusest. Linnades ja alewites on tuletõrje enam-wähem korras, kuid maal on weel palju teha. Maal on weel suur hulk waldu (50), kus puudub üldse tuletõrje, teistes waldades on tuletõrje tegewuspiirkond liig laialdane, mis takistab kiiret abiandmist. Suurem osa maa tuletõrje-ühinguid on weel noored, neist on üle 400 asutatud Eesti wabariigi ajal, nendest 90 prots. pärast tuletõrjeseaduse maksmapanemist (1924. a.). Noortel ühingutel ei puudu mitte ainult tulekustutamise abinõud ja tarwiline warustus, waid puudus on ka juhtidest. Ka tulekustutamine nõuab teadmisi, harjumist ja häid juhte — tuletõrje päälikuid. Juhtide ettewalmistusele peaks tuletõrje liit erilist tähelepanu pöörama. Meie tuletõrje praegused juhtiwamad tegelased on oma tuletõrje teadmised hankinud aastate jooksul tegeliku elu kogemustest, teoreetiliselt ettewalmistatud tuletõrjetegelasi on meil ainult mõned üksikud, neid wõib sõrmedel üles lugeda. Meil peaks ühe tuletõrje instruktori asemel olema wähemalt kolm meest ametis, kuid praegu oleks raske leida kolme kandidaati selle ameti peale. Nii peaks tuletõrjeliit juba aegsasti sellele mõtlema, kuidas tarwilikke tuletõrjetegelasi nii hästi teoreetiliselt kui ka praktiliselt ette walmistada, sääraseid tegelasi, kes suudaks juhtida ja õpetada ka meie maa tuletõrjetegelasi. Mujal maades pannakse suurt rõhku tuletõrje päälikute ehk peameeste ettewalmistusele. Ungaris näiteks nõutakse, et wabatahtliku tuletõrje ühingu peamees oleks läbi teinud tingimata kahekuulised tuletõrje kursused ja sooritanud wastawa eksami. Selleks korraldatakse ka wastawaid kursusi, on olemas tuletõrjekoolid jne.

Samuti korraldatakse Saksamaal, Rootsis ja Soomes hoolega päälikute ja juhtide kursusi.

Millegipärast ei ole meie tuletõrjeliit seni sääraseid kursusi korraldanud, paistab, et liit üldse wähe rõhku on pannud kursuste korraldamisele. Instruktori aruandes räägitakse küll 1- ja 2-päewastest kursustest, kuid neid peetakse üksikute ühingute algatusel kõigile tuletõrjujatele ja ei wasta need päälikute ehk juhtide kursustele. Tuletõrjeliit peaks korraldama kursusi peameestele ja juhtidele maakondade wiisi — maakonnalinna tuletõrje juures. Kursused peaksid olema wähemalt kahenädalase kestusega ja nendest peaksid osa wõtma kõigi maakonnas asuwate tuletõrjeühingute peamehed ja juhid.

Teiseks peaks liit hoolitsema rohkem tuletõrje õpperaamatute eest. Teistel maadel on enam-wähem rikkalik tuletõrjekirjandus, on tarwilikud õpperaamatud. Meil ei ole peale „Tuletõrjuja käsiraamatu" midagi ilmunud ja käsiraamat sisaldab liig palju kõrwalise tähtsusega materjali ja liig wähe seda, mis tarwis tuletõrjujatel just nende tegelikus töös — tulekustutamisel.

Loodame, et tuletõrjeliidu peakoosolekul nende küsimuste peale tõsiselt tähelepanu pööratakse ja wastawad otsused tehakse.

Tuletõrjuja.

Alkohol rahwamajadest wälja.

Wiinawaidlused riigikogus.

Riigikogu koosolek 12. juunil.

On juhtunud riigikogule terwelt pikk rida niisuguseid seadusi, mille kohta kellelgi pole midagi ütelda wastu. Ja päewakord nii kaob käest kui wesi.

Eesti-Soome kaubandus ja laewanduslepingu ja selle lõpp-protokolli kinnitamise seadus tuli esimesele lugemisele. Eesti-Soome kaubandusleping ta praegusel kujul pole mitte laienenud, waid kokku tõmbunud. See osa, mis näeb ette soodustusi Soomele, on wähenenud 28 punkti wõrra ja see osa, mis näeb ette soodustusi Eestile, on wähenenud 77 punkti wõrra. Seaduseelnõu wõeti esimesel lugemisel wastu. Kolmandal lugemisel wõeti wastu „Eesti ja Läti piirijoonega poolitatud kinnistwarade likwideerimise tähtaja pikendamise seadus" ja „Eesti ja Belgia koloniaalwalduste tollliwahekordade korraldamise seadus" ja „kindral-major Kunnose perekonna pensioniseadus", „Tallinna tehnikumis õppijaile kaitsewäeteenistusse ilmumisel ajapikenduse andmise seadus", „riigikogu kodukorra muutmise seadus" ja weel rida teisi seadusi kolmandal ja teisel lugemisel.

Karskuse ja wiinawaidlused. Rahwamajade seadus kolmandal lugemisel.

Rahwamajande seadus oleks muidu ka libedasti läbi, kuid seal on sees see alkoholimüügi küsimus. Rk. J. Westholm (rahw.) tegi ettepaneku wõtta seadusse punkt, mis keelab alkoholi müümise rahwamajades.

K. Ast seletas, et tema hääletanud sellepärast alkoholimüügi lubamise poolt, et teistes maades, kus kogemused wanemad, on rahwamajades alkoholimüük lubatud. Rahwamajadesse tulewad ka söögimajad ja kui inimene saab sõõgi juure suutäie õlut wõi weini, siis on see niisugune asi, et karsklastel ei prugiks minna hirmu.

J. Tõnisson: Isiklikult peaksin ma siin küll õige tõsidusega sellele tähelepanu juhtima, et selle ettepaneku tagasilükkamine lihtsalt arusaamata oleks laialistele rahwahulkadele. Riik toetab rahwamajade ehitamist summadega, mis saadakse rahwa käest maksude teel. Riik asutab rahwamaju selleks, et meie rahwa kultuurinõudeid rahuldada, et maaelu teha wastuwõetawaks, et meie maaelu saaks süweneda. Kahjuks on meil alkoholi tarwitamine nii pöörasel kujul maad wõtnud, nii et meil õiget weinimaade alkoholi kuskil tarwitama ei hakata, waid meil juuakse destilleeritud alkoholi niisugusel määral, et inimene oma mõistuse kaotab ja siis loomalikud ihad ja tungid awalduma hakkawad.

Kui lootust antakse, et meie rahwamajades müüakse õlut wõi aga ka weini, siis ma arwan, et paremal juhul wõib jutt olla õllest ja weinist. Teie teate, et õlu ja wein koos sünnitab niisuguse alkoholimürgituse, mis suured hulgad kogumispaikades wiib alla, mis ei lase kultuurilist korda meie rahwamajades püsida, waid häwitab selle kultuurpüüde, mida peab kandma rahwamaju. See oleks täiesti enesepettus, kui tahetakse endid sellega ette rahustada. Kes seda katsub, see eksib. Tõelikult näitab elu, et meil alkoholi tarwitamine kõige jäledamal kujul süweneb. Mis see meie rahwa terwise seisukohalt tähendab, seda waadake oma ümber, siis näete, et selle õpetaja sõnad, kes mõne päewa eest jutustas kohutawaid lugusid ühest suuremast kihelkonnast meie kodumaal, on õiged. Aastate jooksul on järjekindlalt terwed perekonnad wälja suremas. Riste tehakse iga perekonnaloo waatlemisel järjest rohkem juure, nii et inimese iga üldiselt lüheneb. Terwete sugukondade wäljasuremine on paari wiie aasta jooksul saanud otse katkuks. Tunnen seda kihelkonda lähemalt ja wõin öelda, et sinna minnes waatan öieti neid ringkondi, kes 40—50 aasta eest olid täis ürgjõulist algatuswõimet, on nüüd suurelt osalt kaotanud iga algatuswõime, iga tõsise ettewõtlikkuse waimu. See on ainult näiteks kogu selle hirmsa kurbloo kohta, mis meie maad laastab. Kui nüüd aga riik oma kapitaliga ka selleks kaasa aitab, et seda süwendda ja laiendada, siis wõtab riigikogu ja tema liikmed niisuguse wastutuse rahwa tulewiku eest enda peale, mille eest nad kindlad olla ei saa.

Alkoholi mittelubamist rahwamajades pooldab ka sotsialist L. Johanson. Ta ütleb, et rahwamaju meil ei saa kujutada ette hiiglaehitustena, waid wõrdlemisi wäikeste majadena, kus alkohol, kui ta on sees, ikkagi jääb kultuurtegewusele jalgu.

Meie riigil on suureks tuluallikaks alkohol ning selle alkoholi lewitamiseks on riigi poolt kõik tehtud, mis suudetud. Rahwas on pidanud oma terwisega ja kõlblusega siin maksma, ja teisest küljest on ka riik siin suuri wäljaminekuid pidanud tegema wangimajade, haigemajade ja hoolekandeasutuste peale just sellepärast, et teataw protsent rahwast langeb alkoholsete jookide tarwitamisele. Kui meie maal waatleme tegelikku elu, siis näeme, et nende alewikkude lähedal, kus on alkoholimüük, on talude protsent, mis haamri alla lähewad, palju suurem kui mujal. Selle kohta wõin Lõuna-Eestist palju näiteid tuua. Nii et ei saa öelda, et alkohol ei tungi inimesele peale, waid ta tungib, ja sellest seisukohast wälja minnes ja seda arwesse wõttes ei saa pooldada alkoholi lubamist rahwamajadesse, kuna see teeks rahwamajadest harilikud kõrtsid.

M. Juhkam (töörak.) ütleb, et põhimõtteliselt ei saa waielda nende wastu, kes siin räägiwad karskuse poolt, kuid tegelik elu sunnib rahwamaju ikka pöörduma alkoholi poole, sest see annab sissetulekut. See ei wii meid edasi, kui rahwamajas walitseb alkoholi keeld, kuid kümme sammu kaugemal asub kõige kurjem kõrts. Seepärast selle seadusega ei maksaks halata lahendama seda küsimust.

Kristl. A. Sternfeldt on arwamisel, et kui lubatakse rahwamajadesse nõrgemaid jooke, siis kõwem tuleb ka salaja kaasa ja läheb lahti „waslem joomine". Seepärast peab alkohol hoitama rahwamajadest hoopis kaugel.

R. Penno räägib, et ega rahwamajade wõrgu arenemist niipea loota ei ole ja kui see alkoholi keelu jääb seadusse, siis ka olemasolewad seltsimajad, mis peawad ennast üilal alkoholiga einelauast, ei astu rahwamajade wõrku. Seega see punkt takistaks rahwamajade wõrgu arenemist. Arwab, et Westholmi parandusettepanekut on wõimata wastu wõtta.

J. Tõnisson ütleb, et see on kurb kui asja põhimõtteliselt pooldatakse, kuid siiski läbi wiia ei taheta. Alkoholiwabad peod on wõimalikud.

Kui seal on aga puhas õhkkond, kultuuriline olek, see tasub kõik selle. 20 aasta jooksul olen mina Eesti Põllumeeste Seltsi eesotsas olnud ja aidanud korraldada Eesti põllutöö heaks näitusi. Need näitused kujunesid rahwuslikkudeks pidupäewadeks, kuhu üle maa kokku tuldi. Seal oli meil sagedasti wõitlust esimestel aastatel, et tarwis oleks kassa huwides maksma panna kord, et alkoholi õige nõrgal kujul müüdaks. Meie tõrjusime siiski alkoholi wälja, ei lasknud teda juurde, ja kas teate, kui siis ligi 10.000 inimest kitsal platsil olid kokku tulnud, ei olnud seal ühtegi korrarikkumist, tuju oli pühapäewane ja meie wõtsime rohkem raha sisse, kui alkohol oleks meile sisse toonud.

Kui waatame meie laulupidusid, siis on mitmel korral tahetud nende puhul alkoholi laua kaudu sissetulekuid tõsta, paaril korral on seda isegi olnud. aga need laulupeod, mis ilma alkoholita läbi wiidud, on suure hoo ja mõjuga korda läinud, kõigil osawõtjail, tegelastel ja korraldajatel on olnud ülew meeleolu koost ära minnes, ei ühtegi korrarikkumist, ühtegi joobnud oleku awaldust, kõik olid kui ühe perekonna inimesed. Waadake, see kaalub rohkem kui mõni 100 krooni puhast alkoholi kassas.

On see õige, et kui meil õpitakse rahwamajasid korraldama ilma alkoholita, siis palju lihtsamates oludes suudetakse palju rohkem kätte saada, kui alkoholi kassa abil, kus siis suur osa tööst häwineb ja alla wiib, selle asemel, et seda tõsta wõiks.

Küsimuse kohta wõtawad weel kord sõna M. Juhkam ja J. Westholm. Rahanduskomisjoni aruandja M. Laarman seletab, et kuigi seaduses pole otsekohest alkoholi keeldu, siis see ei tähenda weel, et wiin tuleb rahwamajadesse. Paragr. 24. järele jääwad rahwamajad kooliwalitsuste ja haridusministeeriumi walwe alla ja see hoiab nendes kohast korda.

Hääletamisel J. Westholmi ettepanek wõetakse wastu 31 häälega 22 wastu. Seega rahwamajadesse ei saa asutada alkoholiga einelaudu.

Koosolek lõpetati.

Hobuste wäljaweo monopoli ei anta.

Omal ajal esitasid daanlased Jansen ja Eestis elutsew endine daani kolonel Borgelin põllutööministeeriumile palwe hobuste wäljaweoks ainuõiguse saamiseks. Palwet põhjendati sellega, et ainuõiguse saajad korraldaksid Eestis korrapärase hobuste wäljaweo Skandinaawia riikidesse ja maksaks põllupidajatele hobuste eest paremat hinda, kui seda saada wõiks hobuste eest siseturul. Daanlaste kõrwal kerkisid üles ka rootslased, kes korraldawad hobuste ostu Põhja-Rootsi jaoks. Ettewõtjate wahel on kujunenud wõistlus.

Põllutööministeeriumis oli wäljaweo ainuõiguse andmise palwe arutusel. Ministeeriumi huwitas küsimus, missugustel alustel ettewõtjad monopoli kawatsewad teostada ja millised oleksid wäljaweetawate hobuste minimaalsed hinnad ja missuguseid kindlustusi ettewõtjad monopoli teostamiseks wõiwad anda. Seni pole selle kohta ainuõigust soowijate poolt esitatud mingisuguseid andmeid ja arwatakse, et waewalt ettewõtjad suudawad nõuetawaid kindlustusi esitada. Ministeeriumis ollakse arwamisel, et ainuõiguse andmine hobuste wäljaweoks ei ole soowitaw.

Tellige ja ostke
naiste ja meeste valmisriided
ainult kõige suuremast Eesti riide ja valmisriiete kauplusest
Karl Abel Tartus, Kaubahoov 8.

Kirjastajad Berni konwentsiooni wastu.

Pühapäewaks on Tallinna kokku kutsutud kirjastajate ja raamatukaupmeeste ühingu kutsel suurem kirjastajate, ajalehtede ja teatri esitajate nõupidamine, kus arutusele tuleb seisukohawõtmine Berni konwentsiooni asjus. Seisukohawõtmine on tingitud asjaolust, et wabariigi walitsus otsustas hiljuti ühineda Berni konwentsiooniga, kuna kirjastajad ja raamatukauplejad asuwad hoopis wastupidisel seisukohal. Koosolekul tahetakse arwatawasti saata delegatsiooni riigiwanema juure, kes selle küsimuse üle läbi räägiks.

Saksamaale lennuasjandusega tutwunema.

Õhuasjanduse ühingute liit saadab käesolewal suwel 3 esitajat Saksamaale õhuasjandusega tutwunema. Nagu kuuleme, olewat tõenäolik, et sõidawad endine kaitseminister O. Köster, lendur-kapt. Döring ja Wiljandi õhuasjanduse ühingu esitaja Ungern-Sternberg. Sõit sünnib autol. Saksamaal kawatsetakse läbi käia kõik lennukite ja lennuwarustuse tehased ning tutwuneda eralennuasjanduse organisatsioonidega.

Karjapoiss osutus wargaks.

Rakwere wallas Laanemõisa külas elutsewa talupidaja Arnold K. juure ilmus keegi poisike, kes end karjaseks pakkus. Et karjast waja, wõetis peremees poisi ametisse. Ühel õhtupoolikul wäljalt koju tulles selgus, et kari uidab omapead ja karjane on kadunud. Et säärane äkiline lahkumine peremehele kahtlane paistis, hakkas ta toas oma asju järele waatama. Selgus, et kõik kapid ja muud panipaigad olid segi paisatud ning nähtawasti midagi otsitud. Lukustamata kummuti sahtlist oli kaduma läinud hõbeuur 20 kr. wäärtuses. Nüüd selgus ka karjapoisi lahkumise põhjus. K. Teatas wargusest politseile, kusjuures selgus, et karjaseks oli Rakwerest, Kunderi t. elutsew 13 a. Alfred T. Poisikene tunnistas oma süü üles.

Karskusliidu loterii müügipreemiate loosimine on esmasp., 15. skp. kell 5 p. l. Tartus, Karskusliidu ruumes, Jakobi 8. Sissepääs waba.

Maskiga konn.

Edgar Wallace'i romaan. 21

Ta silmad särasid Rahle, aga kui ta käsi tema järele wälja sirutas, pööras ta ennast kõrwale.

„Kuula. Ma telefoneerin nüüd ühe laua ja sa tuled meiega lõunale. Ja meie joome suure, wäikese konna terwiseks, kes meid kõiki toidab."

Aga kui Lola kuuldetoru tõstis, nägi ta wäikest musta metallkastikest, mis telefoni alusele oli kinnitatud.

„On see mõni uus leidus?" küsis ta.

„See toodi eile siia," wastas Ray. „Montöör seletas mulle, et keegi, kes äikse aeg telefoneeris, sai hirmsa shoki ja nüüd katsetawat nad nende asjadega, mida nad igale poole toowad. Ta teeb telefoni raskemaks, on ka inetu, kuid — — —"

Aeglaselt pani Lola kuuldetoru maha ja kummardus aparaadi üle.

„See on üks diktafon," ütles ta. „Ja kogu aja on wõidud meie kõnet pealt kuulata."

Ta läks kamina juurde, tõi söetangid ja laskis selle ühel hoobil wäikesele kastikesele langeda.

Inspektor Elk, kes, kuuldeklapid üle pea, oma wäikeses büroos Themse kaldal istus, pani pliiatsi muigega käest. Siis wõttis ta oma telefoni ja kutsus politsei keskasutuse wälja.

„Teie wõite diktafoni number 93718 juurest kõrwaldada," ütles ta.

Ta kogus oma stenogrammilised märkmed, läks puldi juurde ja pani need ilusti koos kuiwatuspressi juurde. Akna juurde minnes waatas ta alla päikesi helkiwale jõele ja rahu ning rõõm walitses ta südames.

Samal ööl oli wangistatud Mills, kes, pärast seda, kui talle wabadus ja prii sõit Kaanadasse oli kindlustatud, lubanud kõik üles tunnistada. Ja Mills teadis palju, palju enam, kui ta senini oli kõnelenud.

„Ma wõin teile ühe jälje kätte juhatada, mis teil number seitsme kätte laseb saada," seisis ühel sedelil.

„Number seitse!" Elk hoidis hinge kinni. Number seitse oli keskkohaks, mille ümber kogu ratas pöörles. Elk hõõrus käse, sest nüüd paistis, et konnade saladus ometi hargnema hakkab. Wõib olla wõis jälg ka kaotsiläinud lepinguni wiia.

Puuduwa dokumendi üle järele mõteldes muigas Elk. Kaks ministrit, suur riigiasutus ja arwutult alamsekretäre weetsid oma bürooaega metsikute kirjade kirjutamisega politseiwalitsusele, milliste sisuks ikka oli lord Farmley kaotus.

„Nad nõuawad imet!" kaebas Elk. „Ja ma ei usu, et tänapäewal weel imesid juhtub."

Ta läks riidenagi juurde, et omale trööstiks mantli taskust sigarette wõtta ja käsi puudutas selle juures mingit paksu paberirulli. Ta tõmbas selle wälja ja wiskas ta puldile. Lahtirullides langes ta pilk esimese lehe esimestele sõnadele:

„Kuninga kõigekõrgema Majesteedi nimel..."

Elk pidi karjatama, kuid hääl jäi kinni tal. Ta kiskus paberid puldilt ja pööras wärisewatel kätel lehti. See oli kadunud leping.

Elk hoidis kallist dokumenti käes ja laskis wiimase öö sündmusi silmade eest läbi joosta. Kunas oli tal wiimati mantel seljas? Millal oli ta wiimati käse taskus pidanud? Ta oli mantli Haronsi klubi garderoobesse andnud ja ei mäletanud enam taskust midagi wõtnud olewat. Nii oli see küll klubis sündinud! Wististi oli mõni kelner konn olnud.

Elk istus, et järele mõtelda. „Sa armas Jumal!" ütles ta.

Ta helistas, ja Balder tuli sisse.

„Balder, kas wõite meelde tuletada, et ma teie toast läbi läksin. Kandsin ma seekord mantlit käel?"

„Ma ei waadanud," ütles Balder rahuldustundega.

Balder jättis Elkile mulje, nagu walmistaks see temale südamlikku rahulolemist, kui ta midagi näinud ei olnud, kui ta midagi ei teadnud, kui ta wõimas ei olnud aitama.

„Wäga imelik," ütles Elk.

„On's midagi korrast ära, härra inspektor?"

„Ei, ei. — Kas mäletate, mis Millsiga tuleb teha? Ta ei tohi kellegiga kõnelda. Tema siiajõudmisel peab ta ooteruumi wiidama ja päris üksi jäetama. On keelatud teda kõnetada, wõi, kui ta peaks ise kõnelema, siis mitte wastata."

Elk waatles oma leidu weel kord. Ei puudunud midagi, ka ministri märkused olid alal. Elk telefoneeris lordile ja teatas oma rõõmustawa ettekande. Kümme minutit hiljem tuli wäike jagu wälisameti inimesi, et kallist dokumenti ära wiia ja Elkile ministeeriumi nimel tänu awaldada tema wäärtusliku teenistuse eest.

Kui Elk paberisi uuesti ei oleks leidnud, oleks teda terwest südamest sõimatud ja ta oleks sellejuures samuti süütu olnud kui praegugi. Jäi weel tund aega Millsi saabumiseni ja ta wectis selle aja Hagniga, kes erilises kongis, kaugel harilikkudest wangikambritest, Cannon Row peahoones kinni oli.

Hagn keeldus ülestunnistusi andmast.

„Teil ei ole mingisuguseid tõendusi, Elk," ütles ta. „Ja teie teate, et olen süütu."

„Teie olite wiimane, keda Genteri seltsis nähti," ütles Elk kindlalt. „Pealegi on Mills kõik üles tunnistanud. Ma wõin teile öelda, et täna hommikust saadik on juba number seitse riiwi ja luku taga."

Üllatuseks pahwatas Hagn heledalt naerma.

„Bluff!" ütles ta. „Ja odaw nali. Sellega wõite teie wäikseid wargaid wõrgutada, aga mulle ei tee teie sellega midagi selgeks. Kui teil „seitsmes" käes oleks, ei räägiks teie minuga sugugi nõnda rõõmsalt. Minge ja leidke ta, Elk. Ja kui teie ta leidnud olete, siis hoidke teda ainult kinni. Ärge laske teda käest minna, nagu teilt Mills ära läheb."

Elk pöördus sellelt jutuajamiselt tagasi tundega, et wististe kõik asjad sugugi tema tahtmiste järele ei ole edenenud.

Kuid, kui ta hoonest lahkus, tähendas ta üleminspektorile:

„Ma saadan täna pärastlõunat Hagnile ühe meelitaja. Pange nad mõlemad ühte ja laske neid üksi olla."

Inspektor noogutas arusaawalt.

Hommikul, mil Elk ülestunnistajat Millsi ootas, wõeti kõik wõimalikud ettewaatuseabinõud tarwitusele, et wangistatut kindlalt politseidirektsiooni tuua. Kogu öö oli wangimaja relwastatud wahtide kordonist piiratud ja wahid patrulleerisid ümbruskonna hoowides. Wangistatud konn oli haritud mees, kellel aga halwasti wedanud oli ja kahe hulguseliku organisatsiooni liikme waltside wahel ühingusse kistud. Tema ülestunnistustest selgus, et ta oli jaoülemana tegutsenud, kuna ta instruktsioone ja korraldusi allohwitseridele ja omadele edasi andis, kaotusi teatama pidi ja aegajalistel kallaletungidel, inimestele, kes konnade wiha eneste peale olid kiskunud, kaastegew pidi olema. Nähtawasti usaldati sarnase töö tegemine ainult jaoülematele ja usaldatawaile.

Kella üheteistkümne paiku toodi ta kongist wälja, aga Mills oli närwiline ja kartlik waatamata kindlustustele, mis tema jaoks olid tarwitusele wõetud. Peale selle oli ta ennast külmetanud ja köhis waljult.

Kell üksteistkümmend-wiisteist awati wanglaukſed ja kolm mootorratturit sõitsid ühel ajal wälja. Üks kinnine auto allalastud eesriietega järgnes neile. Mõlemal pool autot liikusid mitmed wahid mootorratastel ja üks teine auto keskasutuse ametnikkudega oli rongi lõpus.

Nad jõudsid ilma wiperusteta Scotland Yardi. Mõlemad ehituse tiibuksed suleti ja Mills wiidi sisse peauksest. Elki ametnik Balder ja üks detektiiw-seersant wõtsid mehe, kes wäga kahwatu oli ja waarus, oma hoole alla.

Ta wiidi ühte wäiksesse tuppa, mis Elki büroo lähedal oli. See oli ruum, mille aknad raskete trellidega warustatud olid. Seda tuba tarwitati sõja ajal salakuulajate arestiks. Kaks meest asetati wahiks wäljaspoole ust ja ikka rahulolematu Balder tuli teatama.

„Pistsime mehe ootetuppa, härra inspektor."

„On ta midagi ütelnud?" küsis Dick, kes ülekuulamise mõttega sinna tulnud.

„Ei, ainult ta nõudis, et aken kinni pannakse. Siis ma panin ise selle kinni."

„Tooge wangistatu siia!" hüüdis Elk.

Nad ootasid tükikene aega, kuulsid luku lõgisemist ja siis ülesärritatud häältekõma. Balder tormas sisse.

„Ta on haige, — meelemärkusetult, wõi midagi sarnast!" kähistas ta. Ja Elk tormas tema järele koridori mööda ootetuppa. Mills istus pooliti, ülalkeha raskelt najatunud müüri wastu. Tema silmad olid kinni, nägu hallkahwatu. Dick kummardas ennast üle keha ja pani ta sirgu põrandale. Ta nuusutas teda suu juurest.

„Sinihape," ütles ta. „Läbi."

Sellel hommikul oli Mills alasti riietatud ja kõik tema riided olid põhjalikult läbi otsitud. Ettewaatuse pärast olid isegi taskud weel kinni õmmeldud. Mõlemale teda saatwale salapolitseinikule oli ta lootusrikkalt kõnelenud oma eelseiswast Kaanada reisist. Keegi peale politseiohwitseride ei olnud temaga ühenduses seisnud.

Dicki esimene pilk peatus aknal, mille kohta Balder enne maininud oli, et ta on selle sulgenud. See oli nüüd ümbes seitse tolli awatud.

(Järgneb.)

Tartu ungarlaste tähe all.

360 ungarlast jõudis eile hommikul Tartu. — Südamlik hõimuaktus Tartu jaamaesisel waimustatud terwituste ja rõõmuhõisetega. — Tartust lahkuti ülewas meeleolus. — Walgas ja Elwas samuti suured rahwahulgad külalisi terwitamas.

Allegooriline sündmus Walgas.

Wasakul: Prorektor prof. H. Koppel westlemas ungari külalistega Tartu jaamas. **Paremal üleval:** Rühm lõbusatujulist rahwast jaamaesisel. **All:** Ungari üliõpilased ühes meie akadeemilise perega.

Eile hommikul jõudsid kell 6.25 Tartu 360 ungarlast, kes wiibisid siin läbisõidul Helsingi soome-ugri kultuurkongressile. Jaama oli wastu ilmunud linnapea K. Luiki, prof. H. Koppeli ja teistega eesotsas rohkearwuline kogu omawalitsuse, ülikooli, üliõpilaskonna, kaitsewäe, kaitseliidu, ajakirjanduse j. t. esindajaid. Külalistega oli kaasa sõitnud ka Ungari riigisekretär K. v. Szily, dr. Al. Ban j. t. Peale terwituste asusid külalised tutwuma Tartuga, wiibides ülikoolis, ülikooli raamatukogus, Raadi muuseumis, ülikooli kliinikutes, kooliasutistes jne. Rõõmsas ja ülewas meeleolus lahkusid külalised kell 15.13..

Rahwas kogub.

Ungari on meile kauge ja ikkagi weel romantiline maa. Csardas, puszta ja lõpmatute lagendikkude uljad ratsanikud — need kõik on meie meeltes see muinasjutuline rüü, millesse armastame ungarlasi peita. Seetõttu on meie hõimutunded madjarite wastu kaugelt romantilisemad ja lillelisemad kui wast muude sugurahwaste wastu.

See selgus eriti eila hommikul, kui mindi ungari külalisi jaama wastu wõtma. Warahommikusele ajale waatamata walgus tihedasti rahwast jaamahoone poole, ja see polnud ainult kewadiselt särawa ilm, mis südamed ja meeled oli löönud lõkkele, waid rohkem ootuseärewus kaugete hõimlaste tuleku suhtes.

Jaam oli dekoreeritud Ungari ja Eesti lippudega. Wahepealne remontki, mis waksali sisemuses käimas, oli pidu puhuks enam-wähem eemale lükatud ja ruumid awaraks tehtud.

Aegamööda kogus jaamaesine rahwast täis. Wõib öelda, et kogu Tartu oli esitatud: liikusid pidutujus ringi linnapea K. Luik, prorektor prof. H. Koppel, kirjanik ja Ungari otsemeelne harrastaja K. E. Sööt, prof. P. Haliste, prof. Julius Mark, rida koolidirektoreid, kaitseliidu esindajad, kaitsewäe esindus, üliõpilaskonna esindajad, akadeemiliste ühingute esitajad, suurel hulgal kirjandusemehi, kunstnikke, ülikooli õppejõude, arste, insenere, adwokaate j. t. Naiskodukaitse oli seadnud enese wormirüüs jaamahoone wäljaspoolsele küljele, kuna kaitseliidu orkester otsis parajat paika perroonil, kust sobiwamalt rongi tulekut marsiga terwitada. Lõpuks andis kogu seltskonnale noorusliku kirewuse rohkearwuline kogu üliõpilasi, nii naisi kui mehi, kes peamiselt olid hoolitsenud külaliste wastuwõtu lillelise külje eest.

Rong tuleb.

Ja weidi nagu ootamatult ja äkki too külaliste ererong Walga poolt ette mürataski. Orkester hõisatas oma terwitusmarssi ja enne kui rongi rattad jõudsid jääda puhkele, kargas juba esimesi külalisi perroonile. Mustad ja tõmmud, silmad rõõmsalt ja terawalt wälgatamas, omakeelsed terwitushüüd suus — nii neid kaugeid hõimlasi siis oligi warsti jaamaesine tihkjalt täis.

Löödi kohe käed kokku ja silmad wastamisi. Leiti wanu tuttawaidki mõlemipoolselt, nii oli K. E. Sööt kohe dr. Aladar Bani kätlemas ja Tartu ülikooli endine ungarikeele lektor dr. E. Veranyi (kes wahepeal poissmehe seisusest lahkunud ning juba kena kaasakese saatel oma endisele ametimaale matkanud), ei jõudnud kõiki tuttawaid ja sõpru läbi terwitada — kaelustada.

„Reisiwäsimustki nagu polegi?" küsisime.

„Oli küll — 4 ööpäewa oleme ju magamata kitsalt kinni — kuid nüüd enam pole. Niipea kui Eesti pinnale saime, lõi uus wärskus ja elu werde"!" Seda oli näha — härra doktor segis kui tulipall tartlaste keskel.

Külalisi oli kokku üle 360. Nende hulgas inimesi igasugustest ringkondadest ja ametialadelt. Üliõpilaste meeskoor torkas oma wormimütsidega terawamalt silma. Teiste seas paistsid külaliste hulgas silma Koloman v. Szily, Ungari haridusministri abi ja riigisekret., tuntud Eesti sõber dr. Aladar Ban, prof. Jeney, prof. Horger, dr. Aladar Haasz, Peter Moricz, dr. Lukinich j. t.

Terwitused.

Esimesena ütles terwitusi linnapea K. Luik, kes lühidate soojade sõnadega awaldas Tartu linna nimel otsemat rõõmu näha kaugeid hõimukülalisi akadeemilises Tartus. Terwituse tõlkis ungari keelde prof. Csekey, kes juba päew warem kodumaalt Tartusse jõudnud. Terwituse kestel kõlasid wahetpidamatult ungarlaste terwitushüüded.

Selle järele sai sõna prorektor prof. H. Koppel. Kõneleja ütles terwitusi Tartu ülikooli nimel. „Tartu on Eesti kultuuri hälliks juba 300 aastat. Siia pole koondatud mitte üksi waimliste, waid ka aineliste aarete rikkad waraaidad. Siin on Eesti süda. On eriline rõõm siin terwitada kalleid suguwendi ja neile öelda südamlikku teretulemast!"

Terwitusele järgnes Ungari hümn kaitseliidu orkestri ettekandel, millele ungarlased waimustatult kaasa laulsid.

Terwitustetoojaile wastas ungarlaste nimel K. v. Szily saksa keeles. „Tunneme, et oleme ühest werest ja ühisest kännust wõrsunud, tunneme seda eriti siin soojade sõprade keskel. Oleme rõõmsad teid kõiki terwitada, põhjamaa welled!"

Waewalt olid wiimased sõnad lausutud, kui kajas Eesti hümn Ungari üliõpilaskonna meeskoori suust. Kõik olid üllatatud — mehed laulsid kui eestlased, wõõrast aktsenti polnud peaaegu olemas.

„Elagu! Éljen! Éljen! Elagu!" Nende hõisatuste saatel oli terwitustetseeria läbi ja rahwas walgus jaamast wälja. Kuna külalistel oli ligi poolteist tundi aega hommikueineni „üliõpilasmajas", siis sammuti üksikuis gruppides juhtide saatel linna mööda laiali.

Pikk rongikäik lookles läbi linnatänawate. Ungari lipud lehwisid rõõmsalt päikese heledas sirenduses. Lauldi, naerdi, oldi elawas kõnehoos. Säärast rongikäiku on Tartus harwa nähtud.

Kogu linn ungarlaste tähe all.

360 inimest pole wõrreldes Tartu rahwastikuga ju kesteab kui suur arw, kuid külaliste silmapaistew erinewus, suurtes rühmades kõndimine ja uudishimukad seisatused ning waatlused siin-seal tänawanurkadel andis siiski eilsele Tartule omapärase külalislikku ilme. Sellele aitas kaasa ka Ungari ja Eesti lippude lehwiwus tähtsamate asutiste lipuwardais — ülikooli peahoonel, raekojal, maawalitsuse majal jne.

Jaamast tulles ja tehes wäikese ringkäigu kaudu linna, kogunesid külalised üliõpilasmaja, kus wõeti weidi kehakinnitust. Ülikooli esine oli sel puhul elawa liikumise keerises, temperamendikate madjarite grupid sõelusid kiiresti edasi-tagasi. Üliõpilasmajas oli Ak. Kooperatiiw korraldanud Eesti piltpostkaartide ja ilusate nahktööde müügi, millist wõimalust ungarlased wäga elawalt kasutasid.

Tartu asutusi jälgimas.

Järgnes ringkäik Tartu tähtsamais asutusis. Selleks olid külalised jaotatud erigruppidesse, umbes 40 inimest igas grupis, kes wastawate juhtide eestweol liikusid eriasutiste pidi.

Peamiseks huwipaigaks kujunes muidugi Raadi muuseum. Siin awaldus külalistele Eesti muistne kultuurmaailm ja omapära kõige konkreetsemas walguses. Leiti mõndagi ühist ungari kauge maailmaga (mõnes mustris näiteks), kuid suuremalt jaolt pakkusid wäljapanekud muidugi külalistele ennenägematut uudust.

Suurt huwi äratas ka ülikool oma mitmelaadiste asutistega ja ülikooli raamatukogu, kus mõningadki raamatuharuldused said elawa tähelepanu osaliseks.

Peale üldiste ekskursioonikäikude korraldati weel

waatlusmatke eriteadlastele.

Nii tutwusid Ungari ülikoolide õppejõud üksikasjalisemalt ülikooli instituutide ja asutistega meie õppejõudude juhatusel. Arstid jälgisid lähemalt kliinikute ja arstiteaduslikkude instituutide tegewust kohapealsete arstiteadlaste eestwõttel. Pedagoogid tegid külaskäike koolimajadesse, nii alg- kui keskkoolidesse, kus tutwuti õpilastöödega ja meie haridustöö põhijoontega. Siinjuures ei saa jätta märkimata, et mõlema maa eriteadlased mitmesugustelt aladelt lõid tihedaid sidemeid oma ametialalisel pinnal ja see pole wäikese tähendusega Ungari-Eesti ühises koostöös.

Tartu wälistest nähtawustest oli peamise tähelepanu osaline muidugi Toomemägi. Nõlwakud kirendasid kogu ennelõuna, siin nipsatati järelejätmatult fotoaparaate, noorrahwas seadis kewadises roheluses romantilisi sidemeid ja nauditi kauneid waateid üle linna. „Küll teil on aga puumaterjali palju!" imetles üks Kolozswari doktor Toome weerel, „enamik maju puust ehitatud!" Meile polnud see muidugi mingi ime. Kuigi metsaküllusega just ei saa kiidelda.

Ka Raadi park oma alleede ja tiigiga jättis nii mõnegi pilgu kauemaks peatuma. Samuti Emajõgi, kus mitmed grupid — esijoones muidugi üliõpilased — ei jätnud wõimalust kasutamata wäikest purjesõitu teha. Sealt kostiski lustikas üliõpilaslaul üle kaldaweerte, tõmmates lähemate tänawate elanikke perwedele kuulatlema.

Budapesti üliõpilaskonna meeskoori ja teiste Ungari üliõpilaste 61-liikmelise grupi wõttis üliõpilaskond oma hoole alla. Grupist on 55 inimest meeskoori-liikmed, kes Soome-Ugri kultuurkongressilt tagasi sõites weel Tartus kolm päewa peatuwad. Koori juhiks on Viktor Vaszy, kes siia sõitnud ühes abikaasaga. Koor esineb teatawasti Tallinnas pühapäewa õhtul erikontserdiga.

Kreutzwaldi ja Baeri haual.

Enne lõunat käis grupp ungarlasi Kreutzwaldi ja Baeri haudadel, kuhu asetati pärjad ungari rahwuswärwid. Kreutzwaldi haual pidas dr. Aladar Ban lühikese kõne, milles iseloomustas Lauluisa tööd ja teeneid eesti kirjandus- ja kultuurajaloos. Pärja lint kandis pealkirja: „Kreutzwaldi mälestuseks — ungarlastelt."

Baeri hauale asetati pärg Ungari arstiteadlaste poolt.

Ringkäikudelt tagasi — lõunale.

Kella ½2 paigu oli üliõpilasmaja uuesti rahwarändamise keerises — Ungari külalised ilmusid tutwunemiskäikudelt tagasi keha kinnitama. Üliõpilasmaja saalid nii ülal kui all olid tihedalt täidetud tõmmude madjaritega — esmakordne sündmus meie tudengimaja ajaloos.

Wäsimust polnud pikkadele ringkäikudele waatamata kelleski märgata. Elawas jutuajamises ja muljete wahetamises lühenes aeg kiiresti ja warsti oligi aeg asuda tagasiteele — rongile.

Hüwasti!

Kui hommikul oldi weel wõõrad, siis koguneti Tartu jaama juba wanade tuttawatena. Sõbralikus westluses kõnniti lahkuwa rongi eel ja kui kõlasid signaalikellad ning rongirattad lõid weerema, algasid jumalagajätu-hüüded. Need polnud meie poolt küll wäga tormikad — kuid mis teha külma põhjamaalasega —, kuid südamlikud siiski. Ungarlaste „éljen" kõlas seda tugewamini ja käed wiibutasid weel kaua läbi waguniakende.

Wiimane wagun oli kõige temperamendikam — seal asus Ungari üliõpilaskoor. Weel kaua kostsid lustlikkude laulude helid, millesse siiski nii palju on põimunud Ungari pusztade igatsewat nukrust.

Õige pisut aega saime kaugeid suguwendi oma silma all hoida. Loodame, et kunagi tulewikus see õnnestub pikemaks ajaks!

Külalistega sõitis kaasa hra G. Neggo, kes juba Riiga oli wastu sõitnud ja kellel lasub pidustuste peakorraldus Eestis.

Lühike westlus Aladar Baniga.

Esimesed muljed Eestist, Ungari uudiseid.

Dr. Aladar Ban, tuntud hõimutegelane ja Eesti sõber, kes ka „Kalewipoja" tõlkinud ungari keele ja nüüd ühes külalistega Tartus wiibis, pühendas meile oma napist ajast mõned minutid sõbralikule westlusele:

„Wõin südamest rõõmu tunda selle üle," kõneles doktor, „kuis ungarlaste sidemed kaugete hõimurahwastega aina tihenewad. Esimesel Soome-Ugri kongressil Helsingis wiibisid ainult 5 ungarlast, teisel kongressil Tallinnas oli meid juba 67 ja nüüd, nagu näete, sõidab Helsingisse terwe rahwamurd — ligi 400 ungarlast!

See näitab, et huwi hõimlusküsimuste wastu järjepäraselt kaswab meiegi rahwa seas. Ei saa jätta hindamata selle nähte tähtsust kultuurilise arengu ja hõimurahwaste lähendamise seisukohalt. Palju tööd seisab muidugi ees — läheb palju aega, ennekui hõimlustunne kandub laiadesse rahwakihtidesse.

Olen omaette mõelnud, et siin wõiks üliõpilaskonnad paljugi ära teha. Wõiks näiteks teostama hakata üliõpilaswahetust Ungari ja Eesti wahel, nii nagu see teil Soomega juba aastaid on olnud. See oleks täiesti teostataw ja tooks hõimuasjale palju kasu. Teatud ringkonnil tuleks ainult käed külge panna.

Meid on siin nüüd terwe rahwaste rändamine, nagu näete ja kuuldagi wõite (kõnelus sündis üliõpilasmaja söögisaalis). Kahju on, et meie endine peaminister ja kongressi toimkonna esimees krahw Teleki kaasa ei saanud sõita — teda takistawad praegu Ungaris käimas olewad walimised. Samuti polnud mõnedel hõimuweteraanidel prof. Szinnyei'l ja Vikáril wõimalik kaasa tulla, kuna nende wanadus juba teatud tõkkeid ette kirjutab. Katsume siis ilma nendeta Ungari rahwast nii wäärselt esitada, kui see meie wõimuses seisab.

Esimesed muljed Eestist?

Need on loomuliselt wäga meeldiwad, igal pool oli wastuwõtt suurejooneline ja wastu kõiki ootusi. Ka peab eriti kiitma teie raudteewalitsust, kes meile kasutada annud wäga mugawad magamiswagunid. Samuti oli passikontroll wäga mugawalt seatud ja tollirewisjoni, mis tawaliselt palju tülikust tekitab, polnud hoopiski.

Mis meil praegusel momendil Ungaris uudist?

Kogu maa on praegu walimispalawikus, oodatakse ärewil tulemusi. Kõik muud sündmused on waibunud walimiskärestikku. Igaüks küsib tulewikult: kas peaminister Bethlem jääb wõi ei jää?

Muidu oleme endiselt wõitlust pidanud Trianoni rahulepingu rewisjoni teostamiseks ja hüüdsõna „nem, nem soha!" („ei, ei iial") on praeguselgi momendil täiesti akuutne.

Meie muidugi oleme oma päewapoliitikast praegu kaugel ja eelseiswad päewad lendawad täiesti hõimluse tähe all. Loodame, et need päewad annawad uut ja sügawat äratust uutele tegudele kolme suure hõimurahwa ühiseks tulewikuks!"

Waimustatud wastuwõtt Walgas.

Jaamas ligi 2000-pealine rahwahulk terwitamas.

Walgast, 13. juunil. Täna hommikul jõudsid Ungari külalised kell 3,30 Walka. Jaamahoone oli ilustatud tammepärgade ja lilledega ning rahwuslippudega. Juba enne rongi tulekut oli jaam puupüsti rahwast täis. Rongi pärale jõudmisel oli kogunud külalisi wastu wõtma umbes 2000 inimest.

Kaitsewäe orkester terwitas külaliste kohalejõudmist Ungari marsiga. Rahwahulk hõiskas hurraasid ja keerutati mütse, millele ungarlased wastasid läbi waguniakende „éljen" hüüetega.

Terwitussõnu ütlesid külalistele linnapea Soo, malewa pääl. major Hiiop ja garn. ülem major Reitel. Terwituste lõpul mängiti Ungari hümni. Wastukõne pidas külaliste poolt dr. Al. Ban puhtas eesti keeles, mille järele Ungari üliõpilaste meeskoor laulis Eesti hümni. Daamid ehtisid kõik külalised maikellukestega.

Rong peatus Walgas umbes ¾ tundi. Selle kestel esitas Kunstiseltsi segakoor Eesti laule, millele wastas ungarlaste koor mitme palaga, muuseas lauldes „See on eesti laul".

Meeleolu muutus wäga südamlikuks ja kui rong lõppeks liikuma hakkas, siis walitses eestlastegi keskel päris lõunamaine meeleolu. Laulude ja elaguhüüete saatel lahkus rong jaamast.

Muuhulgas sündis samal ajal jaamaesisel lustakas juhtumine, millel ei puudu ka oma allegooriline wäärtus. Keegi Ungari üliõpilane oli annud suure Ungari lipu wiiwuks ühe eesti neiu kätte hoiule ja alles siis, kui Tartu jõuti, märgati, et lipp oli jäänud Walka. „Jäägu peale, see tähendab ainult head", sõnasid ungarlased ja need sõnad tulid südamest.

Nii on Walgas ungarlastest päris konkreetne mälestusmärk ja olgu ta seal hästi hoitud!

Elwas samuti rahwahulgad.

Pisukene peatus Elwas kujunes samuti meeleolukaks pidupuhuks. Jaama oli ilmunud murdu rahwast, loobiti lilli ja hõisati „elagu!" Terwitustele wastas dr. E. Viranyi eesti keeles. Rongi lahkumisel ei tahtnud elaguhüüded pikal ajal waibuda.

Wangistati kommunistide Tallinna komitee.

Kommunistide taktika.

(Algus 1. lehek.)

EKP lähemad ülesanded on märgitud keskkomitee weebruarikuu pleenumi otsuste ja politbüroo keskkomitee peasekretäri kirjades, mis leiti salaarhiiwist. Nende järele on praegu EKP peasihiks hulkade wõitmine. Selleks tuleb kindlustada wabrikute, partei- ja noorte kollektiiwe ja luua energiliselt uusi. Olewat tarwis luua pahempoolsete ametiühingute keskkoondused.

Alata tulewat Tallinna ja Tartu pahempoolsete ametiühingutes salwaisetatawate nõukogudega ja nende kaudu wõita teisi ühinguid. Sotsialistlikkudesse ametiühingutesse tulewat saata uusi liikmeid ja neid üle wõtta. Tulewat luua tööture, ametiühingute ja organiseerimata tööliste ühine wäerind ja kaasa tuua töötama ka töölisi, käsitöölisi ja wähemaid ametnikke. See wõitmine pidawat sündima ühise wäerinna nõudmiste kaudu. Need oleks: 7 tundi tööd endise palgaga, töötuile 100 krooni ajutist toetust, wõitlus sõjahädaohu ja fascismi wastu. Talurahwa kehwemat osa tulewat siduda ühise wäerinna nõudmiste kaudu, wõlgade annuleerimise ja kehwikute maksudest wabastamise teel.

Kompartei wõitlus pidawat terwelt sihitud olema **sotsialistide wastu.** Kõik parteid Eestis, peale kommunistliku, olewat fascistlised. Fascismi wastu tuleb soodsal silmapilgul jõuga wälja astuda, mis oleks proowiks, kuiwõrt hulgad rewolutsiooniks on küpsed.

Olewat waja maksimaalselt ära kasutada igasugust enam-wähem soodsamat legaalset tingimust, legaalne ajakiri eestlastele ja wenelastele järgmise tööjaotusega: pehmemad kirjutused legaalses lehes, käredamad — „Kommunistis". Organiseerida ja wõita noorte kultuuriühinguid, töölisi, talumehi.

Tulewat luua rakukesed kaitsewäes, kaitseliidus, skautide seas. Erilist rõhku panna raudteele ja kontakti luua moonaladudega. Noori olewat waja koondada sõjaringidesse ja neile sõjalist ettewalmistust anda, relwade tagawara muretseda jne.

Lõplikult ei ole weel kõiki EKP ülesandeid saadud selgitada, kuna juhtnöörid selles osas ei ole weel loetawad. Juurdlus on praegu toimetusel. Nagu näha, on partei töö wisalt edenenud, mida kinnitab illbüroo oma salajastes resolutsioonides. Organisatsioon olewat maha jäänud tänapäewa ülesannetest, organisatsioon olewat laiali pillatud, puuduwat töö liikmete poliitilise tasapinna tõstmiseks ja kommunistlikud noorsooühingud.

Põrandaaluste töö intensiiwsemaks muutmiseks ja saadud ülesannete täitmiseks

EKP keskkomitee poliitbüroo kawatses Eestisse saata wähemalt 10 põrandaalust agitaatori,

mille kohta otsus tehtud juba läinud aastal kominternis. Poliitbüroo aga ei suutnud seni seda otsust täita tegelaste puuduse tõttu. Ei leitud inimesi, kes oleks nõus olnud Eestisse minema. Paljude juures märgati kõikumist ühele ja teisele poole. Samasugune puudus tegelastest walitses ka kohapeal, mille üle illbüroo mitmel korral kurdab. Ometi üheliikmeline „kollektiiw" tehti aruandes tugewaks kollektiiwiks. Kominternile muidugi sellest ei räägitud, waid esitati aruanne, milles töötulemused olid näidatud roosilistena ja salaorganisatsiooni liikmete arw mitmekordselt suurendatud. Nii peab kominternile esitatud aruande järele Eestis olema organiseeritud partei liikmeid 600, kuna omalewalmistatud aruandes neid on registreeritud 50. Muidugi wõib see arw suureneda poolehoidjate arwel, kes partei liikmetena ei ole registreeritud. Sellega on seletataw, et massilisest tööst ei saa asja.

Sellele waatamata ei ole meil põhjust alahinnata kommunistliku partei tegewuse hädaohtlikkust Eesti riigile, kuna ka 50-liikmeline wandeselts, keda toetatakse arwel seiswate reserwidega ja rahaga wäljastpoolt, wõib ikkagi möningat awantüristlikku tegewust korraldada, nagu seda nägime 1. dets. 1924. a.

Kihutustööks 3000—5000 krooni kuus.

Kominternile saadetud aruandest on näha, et liikmete arwu suurendamiseks Eestis oli saadud suuremaid toetusi ja selleks ka esitatud suurendatud aruanded liikmete arwu kohta. Nagu salaarhiiwi andmed näitawad, on EKP wiimasel ajal Eestis oma tegewuse arendamiseks kulutanud iga kuu 3000—5000 krooni. Sellest summast tasuti organisaatoritele, nende sidepidajaile, konspiratiiwkorterite eest jne. ja muud wajalised kulud.

Rohutirtsude parwed Bessaraabias.

Bukarestist, 13. juunil. (Trj.) Bessaraabia lõuna poolses osas on ilmunud rohutirtsude parwed, kes teewad põldudel metsikut häwitustööd. Üle 80 ruutmiili wiljapõlde on langenud röövikute ohwriks. Ametiwõimude kaasabil on mobiliseeritud 15.000 pealine põllupidajate sõjawägi, kes peawad meeleheitlikku wõitlust rohutirtsude wastu. On tõmmatud sadanded kilomeetrid kraawe, kuhu rohutirtsud oma pealetungil langewad määratute hulkadena ja põlema süüdatakse. Naabri piirkonnad ootawad meeleheitliku hirmuga, kas läheb korda röövikute pealetungi seisma panna.

Kriisi tuuled Saksamaal.

Kui Saksa riigipäew kokku kutsutakse, lahkub walitsus.

Curtius sai oma rühmalt lüüa.

Berliinist, 13. juunil. (Trj.) Riigikantsler Brüning sõitis koos riigisekretär Meissneriga reede warahommikul Neudecki, Ida-Preisimaal, et riigipresident Hindenburgile aru anda Chequersi kohtamisest, eriti aga selgitada presidendile sisepoliitilist seisukorda.

Sisepoliitiline olukord on wahepeal mõnede poliitiliste ringkondade poolt riigipäewa kokkukutsumise nõudmisega wäga terawaks kujunenud. Seisukord on wäga kriitiline. Brüning sõitis presidendi poole kindlas weendumuses, et kui riigipäewa wanematekogu riigipäewa otsustab kokku kutsuda, walitsus ametist lahkub. Kriisiwõimalus on seda rohkem silmapiiril, et Saksa rahwaerakond otsustas hääletada riigipäewa kokkukutsumise poolt. Sotsiaaldemokraatlik riigipäewa rühm ei ole weel lõplikule seisukohale asunud. Lõpuotsuse tegemine on edasi lükatud ja wahepeal peab rühma juhatus riigikantsleriga weel läbirääkimisi. Alles teisipäewa ennelõunal otsustab rühm, kas hääletab riigipäewa kokkukutsumise poolt wõi mitte.

Saksa rahwaerakonna juht dr. Dingeldey on enne rühma koosolekut riigikantsler Brüningile seletanud, et rahwaerakond on tingimisi nõus riigipäewa kokkutuleku nõudest loobuma. Brüning kujundagu oma kabinett ümber. Rahwaerakond on nõudnud, et kabinett kujundataks ümber seesuguseks, et see kannaks parempoolsemat ilmet.

Rahwaerakonna rühma koosolek muutus wäga dramaatiliseks. Riigipäewa kokkukutsumise küsimuses püüdsid wälisminister Curtius ja riigipanga president Luther asjata rühma weendumusele wiia, et riigipäewa kokkukutsumine on praegusel silmapilgul tulega mängimine. Kuid neil ei läinud korda oma arwamist läbi wiia. Selle peale lahkusid mõlemad protesteerides rühma koosolekult. Riigipäewa kokkukutsum. ettepaneku poolt anti 16 häält ja wastu 10.

Arwestatakse siiski weel wõimalusega, et Hindenburg kiidab heaks Brüningi seisukohad, mis kõwendaks walitsuse jalgealust.

„Surnu" protsessib.

Kuidas poja adwokaat laskis taluomanikust isa elawate nimekirjast maha kustutada.

Juriidilised „riukad" talu omandusõiguse pärast.

Riigikohtus oli arutusel huwitaw ja wäga omapärane ning teatawal määral ka kummaline protsess, kus lahendada tuli asja, mis üles tõstet. isiku poolt, kes alamaastmelise kohtuasutuse otsusega juba ammu surnuks tunnistatud. Protsessiga on seotud õige lähedalt wann. adw. K. Baars. Wiimase juriidilised „riukad" ongi kogu asjale aluse pannud. Kas need juriidilised keerdkäigud adwokaadi eetikaga kokku lähewad, see jäägu juba wannutatud adwokaatide nõukogu otsustada.

Wana-Suislepa walla Kiwimatsi talu omanik Johan Liiw saatis 1930. a. 26. weebruaril riigikohtule palwe, milles seletas, et tema on Wana-Suislepa wallas asuwa Kiwimatsi talukoha pärisomanik. Koha ostnud 1884. a. Wene kroonult. Kuigi ostu-müügi akt kinnitamata ja koht kinnistusraamatu järele oli eraldi kinnistu üksuseks mõisast lahutamata, 23. juunil 1915. a. sõlminud ta oma pojaga, Jaan Liiwiga kingilepingu selle koha peale. Kingileping sisaldanud ka eluaegset elatiskoormatist tema heaks ja keeldu kohta wõõrandada ning wõlgadega koormata tema nõusolekuta. Selle kingilepingu tühistanud nad hiljem ja kohta käesolewa ajani pidanud ta ise edasi.

7. weebruaril 1930. a. ilmunud kohtupristaw tema talu inwentari üleskirjutama poja Jaan Liiwi wõlgade katteks. Poja usutlemisel saanud teatawaks kummaline lugu: poja Jaan Liiwi wolinik wann. adw. Kaarel Baars oli isale teadmatult talukoha poja Jaani nimele kinnistanud waldusiganemise protsessi abil, kusjuures oli ka tühistatud kingileping ärakasutatud, kuid kingilepingust elatise koormatis ning wõlgadega koormamise keeld ingrosseerimata jäetud, mis wõimaldas temal oma heaks koha peale 9000 kr. suuruses obligatsioone teha ja mis isa miljonilisest warandusest ja elatisest jäädawalt ilma jätnud. See olewat poja wolinikul korda läinud läbi wiia sääraste wõtete abil, et on wastawa nõudepalwe põhjal isa, Joh. Liiwi, kiratahtlikult surnuks kuulutanud, ja et nõudmisel ikkagi kostja peab olema, siis on kostjaks tõmmatud isa kui omaniku ja kinkija asemel, Ts. Kp. S. par. 4 rikkumisega põllutööministeeriumi, millepärast oli kerge ilma wastuwaidlusteta protsessi wõita koha ärawõtmisega isalt, wiimase teadmata sel ajal, kui ta ise rahulikult omas talus elas ja seda pidas.

Nii olewat kaebaja Johan Liiwi omandusõigus talu peale ja teised õiguslised huwid raskelt rikutud rahukogu otsusega. Teda on waranduslikult paljaks tehtud, mispärast toetudes Ts. Kp. S. par. 795 peale, palub riigikohut Wiljandi-Pärnu rahukogu otsus tühistada ja asi ümberotsustamiseks tagasi saata samale rahukogule teises koosseisus tema protsessist osawõtmise wõimaldamisega.

Riigikohtu aktile oli juurelisatud ka kingitusleping, mille sissejuhatus käis järgmiselt:

„Täna, 23. juunil 1915. a., on talupoegade Johan Jaani poja Liiwa ja ta poja Jaan Johani poja Liiwa wahel wabatahtlikult nende ja nende pärijate ning õiguste wõtjate nimel järelseisew kontraht kokkulepitud."

Selle kingituslepingu par. 3 kõlab: „Kingituse saaja, kes kingituse tänuga wastu wõtab, on kohustatud andma kinkijale, kes praegu 65-aastane ja oma ema Annele, sünd. Müür, kes 55-aastane, talus nr. 7 kuni nende surmani hinnata korralikul kombel korterit, kütte ja walgustuse, hobust sõitudeks, iga aasta 40 rubla raha wäikesteks kuludeks, puud puhastatud riidelinu jne.

Par. 5 järele: Seni kui kinkija elab, ei ole kingituse saajal õigust talu nr. 7 ilma kinkija loata teistele ära anda ega wõlgadega koormata."

Et wiimase paragrahwi tingimustest üle saada, on annud poja Jaan Liiwi wolinik w. adw. K. Baars nõudepalwe Wiljandi-Pärnu rahukogule põllutööministeeriumi wastu. Nõudepalwes seletas ta, et sõlmitud kingitustelepingu põhjal annud Johan Liiw oma pojale Jaan Liiwile pärisomanduseks Wiljandimaal, Wana-Suislepa wallas olewa Kiwimatsi nr. 7 talukoha, mille kinkija, kes nüüd surnud on, oli omandanud kroonult 1884. aastal. Talu on omal ajal jäänud kinkija nimele kinnistamata, wäljaostu akt on aga kaduma läinud. Et talu tema woliandja nimele kinnistada, pööranud tema sellekohase palwega põllutööministeeriumi poole, kes ka loa wälja annud, Kiwimatsi talu Jaan Liiwi nimele kinnistamiseks. Kinnistamist ei olewat olnud aga wõimalik läbi wiia, sest puudunud kinnistamiseks tarwisminew wäljaostu akt, mis kadunud. Kuna Jaan Liiw on Kiwimatsi talu omanikuna wahetpidamata ja heas usus wallanud 1915. a. saadik., s. o. üle 10 aasta, siis on tema selle koha omanikuks saanud ka aegumise põhjal. Põllutööministeerium nõude wastu ei waidlewat, mida tõendawat tema poolt wäljaantud tunnistus koha Jaan Liiwi nimele kinnistamiseks.

Kiwimatsi talu kohta on maamõõtja Spolo poolt 1927. a. kaart walmistatud, mis õigeks tunnistatud ja mille järele koha suurus on 34.695 dessatini.

Adw. K. Baars palus rahukogu, tunnistada Jaan Liiwi omanduse õigust aegumise põhjal Wiljandimaal, Wana-Suislepa wallas olewa Kiwimatsi nr. 7 kohta, missuguse talu Jaan Liiw olewat omandanud oma isalt Johan Liiwilt 23. juunil 1915. a. sõlmitud kingituslepingu põhjal. Rahukogu nähtawasti uskus K. Baarsi kirjalikku kinnitust, et inkkija on surnud ja rahuldas palwe, kuna tegelikult selle rahuldamiseks mingisugust alust ei olnud. See rahukogu otsus astus seadusejõusse, sest Johan Liiw, keda asi kõige lähemalt puudutas, ei teadnud protsessist kõige wähematki ega saanud sellepärast ka edasikaebust esitada.

Eeltoodud rahukogu seadusejõusse astunud otsus esitati kinnistusosakonnale ja kinnistusosakond kohtu otsusele wastawalt 14. sept. 1929. a. kandis Kiwimatsi talu üle Jaan Liiwi nimele. Wiimane weel samal päewal tegi talu peale 4000 kr. obligatsiooni K. Baarsi kasuks ja 11. jaan. 1930. a. K. Baarsi abilise Herm. Tikko kasuks 5000 kr. obligatsiooni.

Nagu eelpool tähendatud, andis Johan Liiw kaebuse riigikohtule asja uuendamiseks 26. weebruaril 1930. a. See oli tal ka wiimane aeg, sest juba järgmisel päewal ei olnud teda enam elawate nimekirjas — 80-aastane wanadus ja lisaks mured oma poja teguwiisi pärast lõpetasid wana töömehe elu.

Kadunud Johan Liiwi kaebus tuli riigikohtus arutusele reedel. Kaebust toetas tema pärandustombu wolinik wann. adw. W. Klaus. Riigikohus otsustas tühistada Wiljandi-Pärnu rahukogu otsuse ja asi ümberotsustamiseks tagasi saata samale kohtule teises koosseisus surn. Johan Liiwi pärandustombu osawõtmisel protsessist.

Riigikohtule oli saatnud seletuse ka kadunud peremehe poeg Jaan Liiw. Puudulikus kirjawiisis seletab ta, et tema ei olewat süüdi, waid tema wolinik teinud seda. Ta läinud adw. K. Baarsi juure kuulama, kas ei saa isa talule obligatsioone teha, millega isa tema (nähtawasti K. Baarsi Sakala pank — toim.) pangast raha oleks saanud. Adw. Baars lubanud asja korraldada nii, et isa tarwis ei ole ega pole talle tarwis ka sellest rääkida. Nii teinud ta talule adw. Baarsi abil 9000 kr. obligatsioone peale ja 4000 kr. obligatsioon jäänud K. Baarsi kätte.

Isa surmast kuni käesolewa ajani on Kiwimatsi talus kaks peremeest olnud. Peremeheks peab end talus elutsew peremehe poeg Jaan Liiw ja samuti surnud wanaperemehe pärandustombu hooldaja, kelle wahel mõnigi lahkarwamine ette tulnud talu maade kasutamise pärast.

„Poseidoni" tõstmine algab.

Londonist, 12. juunil. (Trj.) Inglise admiraliteet awaldas teadaande, et nüüd saadud teated olewat kindlalt tõendanud, et aluseta on kuuldused, nagu oleks merepõhjas asuwal allweelaewal „Poseidonil" weel elusaid meeskonna liikmeid. Eitatakse kategooriliselt teateid, nagu oleks päästjatel korda läinud ühendusse astuda allweelaewal wiibijate elawatega. Allweelaewalt ei saada praegu mingisuguseid elumärke.

Allweelaew „Poseidoni" hukkumise puhul on Inglise mereministeeriumile saadetud palju kaastunde telegramme, muuhulgas Prantsusmaalt, Jaapanilt, Hispaanialt jne.

Inglise allweelaewa „Poseidoni" hukkumise kohalt teatatakse, et Ameerika Ühisriikide päästelaewal „Pigeonil", mis on eriti ehitatud allweelaewade päästmiseks, on korda läinud paigutada tugewat trossi „Poseidoni" kere ümber.

Laupäewal pidid algama katsed hukkunud allweelaewa tõsta merepinnale.

Hukkunud allweelaew „Poseidon".

MacDonaldi saatus noa teral

Teisipäewal alamkojas otsustaw hääletus.

Londonist, 13. juunil. (Trj.) Pärast wabameelsete juhi Lloyd George hiljuti peetud kõnet, milles ta ennustas walitsuse kriisi wõimalust, on sisepoliitiline seisukord Inglismaal muutunud wäga põnewaks. MacDonaldi walitsus peab palawikuliselt kiirelt läbirääkimisi wabameelsetega, et ära hoida walitsuse kriisi. Kriitiline silmapilk on teisipäewal, mil alamkojas hääletusele tuleb maamaksu seadus. Teatawasti wabameelsed nõuawad seaduses parandusi, mida sotsialistlik walitsus ei poolda ja mida aga toetawad wastasrinnas olewad wanameelsed. Kompromissi saawutamiseks peeti reedel mitu nõupidamist, millest osa wõtsid peaminister MacDonald, warakantsler Snowden, wabameelsete juht Lloyd George ja wabameelsete juhtiw tegelane sir Herbert Samuel. Esmaspäewal on wabameelsete rühma koosolek, kus tuleb lõpulikult otsustamisele, missuguse seisukoha wõtab rühm kriitilisel hääletusel.

Rahwuswaheline ühistegewuspäew 4. juulil.

Traditsiooniline rahwuswaheline ühistegewuspäew peetakse sel suwel 4. juulil. Sel puhul korraldatakse ühingutes koos seltskondlikkude organisatsioonidega rahwapidusid, koosolekuid, wäljasõite ja lewitatakse ühistegelist kirjandust. Eesti ühistegelise liidu kirjastusel ilmuwad seks päewaks „Ühistegelised Uudised" päewakohase sisuga ja lisaks seniseid uusi plakatie ja lendlehti.

Ühistegelised keskasutused hoolitsewad samuti kõnelejate wäljasaatmise eest. Arwatawasti antakse ühistegelised kõned edasi ka raadio ringhäälingu kaudu.

Esperantoga Lapimaale.

Härra Sepik, praegune Rootsi haridusliidu esperanto keele instruktor, kes pikemaajalise Rootsis wiibimise järele jõudis neil päewil kodumaale, seletas oma muljeist ja tähelepanekuist alljärgnewat:

„Wiibisin ühtsoodu Rootsis 2 aastat. Selle aja kestel pidasin üle kogu maa, ulatudes kuni Lapimaani, kokku 53 esperantokeele kursust. Selle kõrwal pidasin ühtlasi loenguid Eesti üle walguspiltide ja rahwalaulude esindusega. Laulud mängis muidugi grammofon. Rahwast oli nii kursustel kui loenguil arwurikkalt.

Eestit tuntakse Rootsis wõrdlemisi wähe. Üldiselt teatakse Narwat, Rewalit ja kõige rohkem sõna estnisk, mille all mõeldakse salapiiritust. Walitseb üldine arwamine, et kõik salapiiritus tuleb Eestist. Millegipärast arwatakse ka, et Riia linn on Eestis.

Nii et seal on suur tööpõld ees Eesti lähemaks tutwustamiseks. Huwi on meie wastu suur ja tõuseb päew-päewalt. Juba sealsed esperantistid on korraldanud terwe rea ekskursioone Eestisse ja nende arw kaswab jõudsalt. Peamiselt huwitab rootslasi Tallinna, Narwa ja rootsikeelsed saared. Kuid ka Tartusse kawatsetakse juba käesolewal suwel tulla.

Oma kursuste ja loengutega liikusin järjepäraselt lõunast põhja poole ja ulatusin kuni Lapini. Lapis puutusin kokku õige omapärase eluga. Sealse elanikkonna harituma osa moodustawad rootslased ja soomlased, kes töötawad peamiselt suurtes rauakaewandustes, kuna laplased on taandunud mägedesse ja neid on õige raske kätte saada. Nad on siiski enamalt-jaolt kirjaoskajad, kuna noorsugu peab läbi tegema algkooli-kursuse. Koolimaja meie mõttes neil pole, waid nende asjet täidawad telgid. Õpilased ja õpetaja istuwad põrandal. Oskawad kõik 4 keelt (lapi, rootsi, norra ja soome).

Kui nimetasin laplasile, et nad on eestlastega sugulased, siis oli üllataw kuulda, et seda juba teatakse. Nähtawasti kooliõpetuse wili. Muidu on nende elu kaunis primitiiwne, elatakse kui ehtis loodusrahwas kunagi. Nendele esperantot muidugi ei õpetanud, kursused olid peamiselt rootslastele ja soomlastele.

Peale minu oli Rootsis esperantokeele õpetajaks weel teinegi eestlane, prl. Pähn. Huwi on seal esperanto wastu wäga suur ja sel alal leiduks seal tööpõldu weel mitmele eestlasele. Üldiselt on lugupidamise wõitnud n. n. Čeh'i meetod ja selle meetodi oskajad wäga hinnatud. Rootsis on muidugi palju omagi õpetajaid, kuid üldiselt on wälismaalased eelistatud, sest siis on kursuste wastu huwi suurem.

Seda näitab seegi asjaolu, et pärimisi esperantokeele õpetajate järele on tulnud koguni Jaapanist, Itaaliast, Hispaaniast ja muilt mailt. Sel alal awaneks eestlastele soodus töövõimalus ja meie esperanto keele asjatundjad peaksid seda arwesse wõtma. Ühtlasi saab keele õpetamise kõrwal teha laialdast tutwustamistööd Eestile, kantakse Eesti nimi wälismaile — laks kärbest ühe hoobiga."

„Postimehe" lugejad
on alati kõige uuematest sündmustest informeeritud.

Pahlbärgi

Ringhääling.

Mikrofoniga põranda all.

Põrandaaluseid on õieti kahesuguseid. Ühed, kes selle sõna otsemas mõttes põrandalaudade all elupaika peawad ning sealt sedasinast maailmakorda wintsutawad, ja teised, kes muidu päris tawalise kodaniku wiisi ikka nelja seina wahel elutsewad, oma tegewusega ainult walgust kardawad, armastades müstikat ja kartes seadusesilma. Ilma et pruugiks põrandalaudade all kükitada.

Nende wiimaste juurde just asusimegi neil päewil oma mikrofoniga. Et kui juba kord põrandaalused päewakorral, siis lisame omaltki poolt weidi pärmi juurde. Kerge ettewõte (wõi käiis) see polnud, olgu kohe alguses sõnatatud, kuid nüüdsel ajal tuleb ligimese kasuks teinekord püssirohutünni otsaski istuda wõi kirikusse minna — elukene alalõpmata õlekõrrega kaelas.

Sääraste õlekõrrekesega siis seadsimegi sammud tumedale tulewikule wastu. Teekond läks üle Emajõe, tänawarägastikkude wahele, paremale, wasakule, otse ettepoole, kuni seisimegi ühe tuttawakujulise sildi all:

„Wirts pood".

Tõmbasin mütsiloti silmadele, lipsu wiltu ja astusin üle läwe. Uks tegi kääksti ja samal pilgul kostis ka leti tagant samasugune hüüatus:

„Mis sa kooserdad?"

Oli paks wanamees, Rinaldo Rinaldiini ninaga, manisk keset rinda. Wurrud kui okastraadid, ketiahel üle kõhu. Heeringad ja worstihunnikud paremal ja wasakul.

Lõin 25-sendilise lauale ja klõbistasin wasemat silmalaugu:

„Üks... selle eest."

Jäme pikk puuriti mulle südame alla. Pikk ja teraw. Kõhus tundus kibe walu. Aga elu kangelane:

„Tükk mauku kah."

Rinaldiini tunnistas weel weidi, pööras siis ümber ja hõikas läbi ukse tahatuppa:

„Üks nääbusk, tuli wist plindrisse panema. Tule kae!"

Läwele ilmub pikk olewus. Muud hämaruses ei seletanud — kuid seelik oli seljas. Käed paistsid ka puusas olewat. Ilmselt naisterahwas.

„Kust kotsilt sa oled?" küsiti sealtpoolt.

„Liiwa kandist."

„Oot-oot! Piiter ae, tule siia. Kas Liiwa kandis siukest rintsi on?"

Naise seljataha ilmus uus kogu. Uks lööti awaramalt walla ja sealt paiskus punast walgust. Nüüd nägin: läwel seisis pikk maadam ja lühike wanamees, silmad sügawalt otsmikus, suu nina alt kuhugi mujale ära kadunud.

Silmitseti.

„Korat neid antsakaid kõiki teab," sõnas siis wanamees ja kirtsas kõrges kaares leti alla. „Puhu Juhanil neid käblakuid seal terwe diwiis — mine neid kõiki tunne. Puhu Juhani poeg oled wõi?"

„Puhu Juhani jah," sõnasin kaljukindlalt.

Silmitseti.

Siis äigas wanamees:

„Kas wana Juhani sõrg on terwe?"

„Palawikku on weel weidike," äigasin wastu.

„Ah et palawikku..." urises wanamees. „Mine sa sindrit tea, on wõi ei ole..."

„Punane ja roosa tint, oril tegi wint-wint-wint..." kostis sealsamas kuskilt taamalt lõbus laulujoru ja keegi hõikas wahele: „Hoia alt, Jüri Mihkelson, nüüd tuleb sitwirtnoi!"

„Tõuka uks kinni," jahmatas wanaeit ja näitas tahapoole rusikat.

Uks tõmmati kinni.

Rinaldiini wõttis ise sõna:

„Kutsuge Tobru siia. See teab!"

Tobru oli peenike saks. Kandis prille ja kraed. Lipsu polnud näha. Paks wiinalehk kattis heeringadki.

„Ütleb Puhu Juhani poja olewat," sõnas ilma suuta wanamees.

Tobru küünitas üle leti ja otsis silmadega mu nägu. See jäigi nähtawasti leidmata, sest sõnati nukralt:

„Nägu põle näha." Aga muutus kohe rõõmsamaks:

„Noh, heake küll. Kos Riidrihh täna on?"

Riidrihhiga polnud mul juba midagi peale hakata. Tundsin, et olen wastu seina surutud. Kahmasin siiski igaks juhuks:

„Läks naasama rehitsema."

Tobru pööras järsult ümber:

„Ei ole Puhu Juhani poeg. Sohh on."

Sellest aitas. Rinaldiini tõstis hirmsa möiratuse, mul haarati kraest ja järgmisel pilgul olin juba teiselpool tänawat plangu küljes kinni kui haagitud. Ainult üksikuid sõnu märkasin weel kuulda:

„Häbemata hulgus! Wõi tuleb ausat jeschmti laimama: kuradi indermitte niisa jurel!"

„Indermitte" lonkiski luugates kodu poole — tulnud sellest esimesest põranda all käimisest midagi wälja. Pole ka ime, kui on korraldatud sääraune wastuluure, millist polnud tsaariajalgi. Selle wastu ei saa seitsme Moosesegagi.

•

Nii et esimene retk „põrandapealsesse põrandaalla" luhtus wäga traagiliselt. Kuid sääraseid salasakste liike on weel teisigi ja loodame, et muudel aladel õnnestub paremini. Igal juhul oleme mikrofoniga warsti teisi „tööharusid" kaemas. Sellest edaspidi.

Juhan Pahlbärk.

Konjunktuur.

Hoia Rouk.

Kommuniste, ühesloos ka abid,
kätte saadi kokku seitseteist.
Wõib ju olla, et weel kinni nabid
sedapuhku mitmeid setmeid neist.
Wõib ju olla, et neid saab ju weelgi,
neid ju sealpool piiri ohtralt sigineb
ja wõib olla, nad on juba teelgi
ja wast kauplemise hooaeg ligineb.

Nõnda mõni mees meil juba kalkuleerib,
äriliselt kaalub konjunktuuri,
sõrmedel teeb arwet, spekuleerib,
et kui palju õige saaks neid puuri,
Ja et kunas Wenes jälle lawal
on üks Eesti meeste wastu tehtud kohus,
wõi kas oldi ette juba kawal
ja on juba mõni surmahädaohus.

Siis saaks jälle kaubelda ja tingi,
pretsedentse on meil küllalt minewikus
ega meie ka niisama kingi,
kuigi nad on waesed, meil see suurem rikkus.
Aga sehwt on sehwt ja juba kunsti pärast
tuleb wahetada kas wõi kõike prahti,
nagu mustlane saab seitsmesest-märast
suure osawusega laadal ikka lahti.

Suurt see sehwt wist praegu küll ei anna,
sest nad pole köri lõiganud ju weel.
Waat' kus Strandmann-Lattik wõisid wälja panna
mehe, kelle järgi sealpool alles limpsas keel.
Mitmekordne mõrtsuk, werine ja kole
oli Pärn ja loomult timukas,
kui meil sarnaseid nüüd sedapuhku pole,
kas on sealpool nõudmine ka himukas?

Noh, nojaa, ka nendel olid plaanid
selle kõrgepingega ja traadiga,
olid wäikselt ikkagi ka werekaanid,
kuigi pisema kaliibri laadiga.

Kuid neil olid kawatsused, alles waiksed mõtted,
mis sa turul ikka palju nendest maksad!
Olgu ikka üsna täidewiidud ettewõtted,
nõuawad ju harilikult ikka sealtpoolt saksad.

Teiseks, kuidas nüüdne walitsuski suhtub,
see ei ole ka weel üsna endist laadi
ja wõib olla, et weel nõnda juhtub,
et ta neid ei anna, keda kätte saadi.
Mõtleb nõnda wast, et kaua jahid
selle igawesti korduwa süsteemiga,
selgem on, et ikka wangiwahid
walmis saaksid sellise probleemiga!

Sest me sellepärast saame selle kauba,
et amnestia meil antud ette juba
ja et mõte ärkab taga iga lauba,
et see on ju etteantud luba.
Riiki kanguta ja tapa kuidas tahad,
toimeta siin ehtsat röövli wiisi
ja me päästame ka kohe nende nahad
ja nad läkitame nende paradiisi!

Paradiisi jälle läkitame,
kust on teine woor end walmis seadnud kohe,
ja me nõnda ise tekitame
selle otsa lõppemata lohe,
kes meil reisib sinna, jälle siia,
keda küüditame ikka omal kulul!
Asunikke tuhandeid saab Wenes kinni wiia
wahetuseks, on siin mõtet tulul?

Nõnda wõib wast walitsuses wiimaks
tõusta tahe, et see Pärna film
oli nende kauplemiste kliimaks,
(klimakteerium ja mitte seekord ilm).
Ja wast mõnel mehel lõpuks tekib
aegamööda hämmastades aim,
et meil kuskilt lekkis ja ka ikka lekib
sarnastlaadi hangeldamiswaim.

„Weronika" seep on kõige parem!!

К. Θ. Жаковъ
ЛИМИТИЗМЪ.
Единство наукъ, философіи и религіи.
Hind 4 krooni.
„POSTIMEHE" raamatukauplus,
Tartus, Suurturg 16.

Franz-Josefi allikavesi
korraldab seedimist.
Arstidepoolt soovitatud.

Tartu teated.

Töösturid ja kaupmehed pooldawad „Eesti nädala" korraldamist.

Kutseorganisatsioonid peawad nõu.

„Eesti nädala" korraldamise kawatsus on leidnud sooja wastukaja töösturite ja kaupmeeste ringkondades. Neil päewil oli küsimus wastawates kutseorganisatsioonides kaalumisel, kusjuures „Eesti nädala" asjus üksmeelselt täiesti pooldawale seisukohale on asutud.

Tartu Töösturite Keskühing peab soowitawaks „Eesti nädala" korraldamist näituse ajal. Ühtlasi soowitab keskühing näitusel kodumaa tööstust wälismaa saadustest eraldada, kusjuures kodumaa tööstust tuleks esitada mitmekesisemalt. „Eesti nädala" korraldamisele lubas Tööst. Keskühing omalt poolt kõigiti kaasa aidata.

Tartu Kaupmeeste Ühisuse juhatus kiitis heaks „Eesti nädala" korraldamise kawatsuse. Ühtlasi leidis ühisus, et kõige otstarbekohasem on seda korraldada näituse ajal — 4.—7. sept. Ühisus otsustas nädala korraldamisest aktiiwselt osa wõtta ja pidas wajalikeks lähemal ajal ühist nõupidamist kokku kutsuda.

Tartu Ringkonna Wabrikantide Ühisuses tuleb küsimus kaalumisele lähemal ajal. Kaubandus-Tööstuskoja Tartu osakonnas arutatakse nädala korraldamise kawatsust esmaspäewal, kus ühtlasi ühise nõupidamise kokkukutsumine tuleb otsustamisele.

Turulkauplejate wastu käiwad soowid.

Politseiplatsil aiasaadustega kauplejad esinesid linnawalitsusele palwega jätta nende kauplemisekohad politseiplatsile wõi määrata nende kohad Suureturu ja Kaubahoowi wahel asuwale platsile.

Linnawalitsus, arwesse wõttes wolikogu poolt kinnitatud turukorraldust, mille põhjal nimetatud kauplemisekohad on määratud Söögiturule, kaalukoja taga olewale platsile, ei leidnud wõimalikuks rahuldada nende palwet.

Nüüd esinesid nad sama palwega (54 allkirjaga) wolikogule.

Teiselt poolt aga on esinenud linnawalitsusele Söögiturul (kaalukoja taga) aiasaadustega kauplejad palwega (80 allkirja) neid sealt politseiplatsile mitte ümberpaigutada.

Kinniswara-korterikomisjon politseiplatsil kauplejate palwet läbi arutades, otsustas jätta palwe tagajärjeta.

Linnawalitsus ei leia põhjust politseiplatsil kauplejate palwe rahuldamiseks, mispärast paneb wolikogule ette: Politseiplatsil kauplewate aednikude ja kauplejate palwe selles asjas rahuldamata jätta.

Muudatusi turuhindades.

Rukkijahu ja piimasaaduste hind alaneb.

Juba mõnda aega enne suwistepühi jäi rukkijahu müügile toomine silmanähtawalt wäheseks, mille mõjul kohalikul turul jahu hind kõwenes. Oli päewi, mil maainimesed, kes wäiksel mõõdul müügile tõid, rukkijahu 48 kg pealt said kuni 8 kr. ja harwa ka 25 s. rohkem. Tekkis arwamine, et maal enam rukki tagawara suur ei ole ja et selline seisukord jääb turul püsima kuni uudse müügile tulekuni. Kuid see arwamine osutus täiesti ekslikuks. Kõigile ootamata hakkas juunikuu esimestel päewadel maalt rukkijahu sellises rohkuses müügile tulema, nagu seda harwa sel ajal nähtud. Wiimastel päewadel on wiljaturg rukkijahu poolest olnud niiwõrd rikas, et selle mõjul ka järgnes tunduw hinnalangus. Nii on nende päewade sees maainimesed alamatsorti rukkijahu müünud 6 kr. eest 48 kg, kuna paremast jahust saadi 7 kr. 48 kg. Seega on rukkijahu hind 48 kg pealt kuni 1 kr. langenud.

Harilikult on ikka suwistepühade ja jaanipäewa waheline turg olnud rikas piima ja selle saaduste poolest, nii ka tänawu.

Piima ja wõi pakkumine on wiimastel turupäewadel kaugelt ületanud nõudmise, mille tõttu nii piima kui ka wõi hind langes.

Rohke pakkumise mõjul on piima ja wõi hind tänawusel müügihooajal odawam kui läinud aasta hooajal. Piima müüdi nende päewade sees turul 7—8 s. liiter, kuna läinud aasta 13. juunil rõõsa piima liitrist saadi 8—9 s. Samuti on märksa odawam ka wõihind tänawu. Läinud aasta 13. juunil maksis lauawõi kg 190—200 s. ja köögiwõi kg 150—175 s., kuna tänawu samal ajal lauawõi maksis 160—165 s. ja köögiwõi 125—145 s. kg.

Isegi kanamunad on tänawu juunikuu esimestel päewadel 2—3 s. paarilt odawamad. Nii maksis l. a. 13. juunil munapaar 10—12 s., nüüd 7 kuni 9 s.

Üldse on tänawu jaanipäewa eelne turg senini olnud aineterikas.

Tänuawaldus.

Eesti Punase Risti Tartu komitee poolt korraldatud korjandus Tartus 30. mail s. a. sanitaarauto ülalpidamiseks on ootamata hästi õnnestunud. Komitee juhatus peab oma meeldiwaks kohuseks awaldada kõige soojemat tänu lahketele kaasaitajatele, ennastsalgawatele korjajatele suure waewa ja hoole eest, ning heldemeelsetele annetajatele lahke wastutulelikkuse eest.

Korjanduse tulemused: a) karbikorjandus 614 krooni 62 senti ja b) lehekorjandusest 332 krooni, kokku 946 kr. 62 s. ja, maha arwates kulud 16 kr. 85 s., jääb puhast tulu 929 kr. 77 senti.

Eesti Punase Risti Tartu Komitee.

Keskkoolide õppemaksu tõsteti.

68 kr. peale aastas.

Reedel oli linnakoolivalitsuses Tartu keskkoolide direktorite nõupidamine, kus oli kõne all õpperaha tõstmise küsimus. Nagu teada, on uue õppejõudude tasumaksu seadusega 25 prots. keskkooliõpetajate palkadest pandud omawalitsuste kanda. Et seda summat kokku saada, ei ole teist teed kui õppemaksu kõrgendada.

Tartus tuleks sellekohaste kalkulatsioonide järgi tõsta keskkoolide õppemaksu 45 kr. pealt 68 kr. peale aastas.

Koosolekul awaldati arwamist, et õpperaha tõstmisel kahaneb õpilaste arw 10 prots. wõrra. Kui aga õpilaste arw ei peaks kahanema, siis wähendatakse järgmisel semestril õppemaksu, nii et tuleks õpperaha kogusumma 64 kr. aastas.

Õpperaha tõstmisel on arwestatud ka asjaolu, et umbes 20 prots. keskkoolide õpilastest ,kes kehwemad, wabastatakse õppemaksust kas osaliselt wõi täielikult.

Tung keskkoolidesse.

Möödunud nädala lõpul oli kõikides Tartu keskkoolides uute sisseastujate registreerimine ja eksamid. Rohkesti tuleb keskkooli maalt algkoolide lõpetajaid. Nagu teada, andis tänawu kewadel 6-kl. sunduslik algkool oma esimese lennu, sellest on ka märgataw eriline elawus keskkoolidesse astumisel.

25 aastat raudtee teenistuses.

14. juunil s. a. pühitseb raudteewalitsuse ehitusameti 4. liini-jaoskonna asjaajaja Woldemar Jamberg 25 aasta raudtee teenistuse juubelit. Woldemar Jamberg on sündinud 8. detsembril 1888. a. Peterburis raudteeametniku pojana.

Kes saab maja- wõi automanikuks?

Esmaspäewal kell 5 p. l. loosib Karskusliit oma loterii müügipreemiad. Kõik, kes müügist osa wõtsid, wõiwad nüüd wõita auto, maja wõi talukoha. Reedel pitseeriti politsei poolt õnnerattad kinni ja need awatakse alles loosimise alul. Loosimisele sissepääs maksuta.

Lihaturul normeeritakse platside hinda.

Eelolewast 1. juulist alates otsustas linna kinniswara- ja korterikomisjon lihaturul platside hinda normeerida ja läbi wiia progressiiwsuse põhimõte.

Seni olid igas platside reas ise hinnad. Nüüd tahetakse hinnad kõikides ridades ühtlustada ja läbi wiia alanewas progressioonis. Nii oleksid kõige kallimad platsid need, mis asuwad otse pangamaja taga, kuna teiste hinnad oleks järk-järgult odawamad. Wiimased platsid wastu Politseiplatsi maksawad jälle rohkem kui keskmised kohad.

Loata ei tohi sõidukeid kaldale tõmmata.

Üsna sageli ilmneb nähteid, et üksikud weesõidukite omanikud tõmbawad oma sõidukid jõe kaldale ja jätawad sinna kauemaks ajaks wedelema. Nüüd pannakse linnawalitsuse poolt niisugune kord maksma, et igaüks, kes tahab sõidukit mõneks ajaks kaldale tõmmata, peab selleks nõutama linnawalitsuselt loa ja maksma platsi hinda 0,1 senti ruutmeetri pealt päewas. See on üks wiiendik laoplatsi hinnast.

Ilma loata on lubatud sõidukeid kaldale tõmmata ainult juhuslikkude rikete parandamiseks, mitte aga põhjalikkudeks, nädalaidkestwateks remontideks.

Jalgpallimehed Karlowa mõisat ründamas.

Tartu Jalgpalliklubi on esinenud palwega linnawolikogule anda klubile kasutada jalgpalliwäljana Karlowa mõisa ees olew maa-ala, sest et linnawalitsus sellekohaseid palweid ei rahuldanud.

Linnawalitsus ei leia soowitawaks ega põhjust selle palwe rahuldamiseks, sest jalgpalliplats on akutatud Tamme linnaosas olewale spordiwäljale, mis on walmissaamisel ja weel on kawatsus asutada tulewikus teine jalgpalliwäli Tähtwere maa nõlwakule, kust suur hulk maad on ära weetud jõekalda täitmiseks. Karlowa mõisa hoone ühes selle ees olewa maaga on kawatsetud anda kasutada ühele keskkoolile.

Kinniswara ja korterikomisjon oma otsuse järgi 28. aprillist s. a. ei poolda Karlowa maa andmist uue jalgpalliwälja asutamiseks.

Eeltoodud põhjusil linnawalitsus paneb wolikogule ette Tartu jalgpalli klubi palwe selles asjas jätta rahuldamata.

Tartu Naisseltsi majapidamiskooli lõpetasid

järgmised õpilased: Salme Arbeiter, Adeline Jakobson, Alma Jonason, Johanna Karm,, Klara Kase, Hilja Kord, Elwira Künnapuu, Adele Luterus, Elsa Neuman, Elise Muuga, Leida Pehap, Helmi Ploom, Nadeshda Porsepp, Magda Toode, Pauline Waino, Marie Wiilup, Alma Willu, Loreida Wiirsoo.

Wana waras kabati.

Pauline Tani läks laupäewa hommikul kalaturule. Siin peatudes tundis ta, et keegi käe tema kampsoni tasku on ajanud. Hetk hiljem nägi ta kedagi kahtlast meesterahwast tema rahakott käes, eemale lippawat. Ta jooksis mehele järele, rapsas tal käest koti ja toimetas mehe kordniku abil kriminaalpolitseisse, kus selgus, et koti wõtja on wana elukutseline waras Joh. Grossberg, kelle elukoht Walgas. Laupäewa hommikul sõitnud ta Tartu „opereerima", kuid kukkus siin esimese katsega sisse ja paigutati wangla.

Ratturite teekond Riiga algab esmaspäewal.

Tartu jalgratturite ekskursioon Riiga alustab oma teekonda esmaspäewa hommikul kell ½8 politseiplatsilt. Osa wõtawad pikast teekonnast 20 inimest ,nende hulgas ka wiis daami: prl. O. Rebane, pr. Lõhmus, prl. Rammi, prl. Tosso ja prl. Kuusk. Ekskursiooni juhiks on Jalgrattaklubi esimees E. Wolker. Kaasasõitjate hulgas on ka rida tuntud rattureid, nagu E. Lõhmus, Tauts, Zirna, A. Tennosaar, Peterkop ja teisi.

Esmaspäewa õhtuks jõuawad ratturid Walka, kust ülepiiri minnakse järgmisel päewal. Riiga peab jõudma ekskursioon kolmapäewal kell 3 p. l., kuna wäljasõit Riiast on reede hommikul ja Tartu sõutakse pühapäewal kell ¼4 p. l. Paljud kaasasõitjad lähewad teele kergete kiirsõidu ratastega.

Kunstikooli õpilane wekslivõltsijana.

„Pallase" kunstikooli õpilase Paul Horni wekslivõltsimise asi oli rahukogus arutusel laupäewal. P. Horn oli wõltsinud W. Menningi ja kellegi teise giro-allkirju 30 ja 60 kr. wekslil, missugused maksuwahendid ta oli esitanud Karl Wengerfeldti riideärisse. Kaebealune tunnistas end süüdi. Kaitsja adw. W. Jauram tähendas, et wõltsimisele on wiinud kaebealuse raske majanduslik seisukord. Ta ei ole saanud enam stipendiumi ja kuna ta ka perekonna inimene, siis haaranud wiimase abinõu järele. Sel teel saadud raha tarwitanud kõige wajalisemaks otstarbeks.

Kohus mõistis P. Horni, 25 a. wana, 3 aastaks wangiroodu. See on kõige wäiksem karistus, mis wekslivõltsimise eest ette nähtud.

Saulusest Pauluseks.

Elas tööerakond wanajumalaga rahujalal, kuni hakkasid puhuma uued tuuled ja tööerakonnast sai kõwem wanajumala waenlane ja ristiusu wastane.

Siis muutsid aga tuuled suunda ja wanajumala wastasest sai üleöö ägedam poolehoidja ja ristiusu eest wõitleja. Taewa poole ahastamised ja ketserite põletamised olid igapäewased nähtused.

Aga taewariigis jälgitakse nüüd hirmutundega tuulelipu liikumist, et igaks juhuks walmis olla uute üllatuste jaoks.

ILMUS LOODUSE KROONINE ROMAAN NR. 30.

Selma Lagerlöf

HÜLJATU

Hind 1 kroon. K-ühisus „LOODUS" — Tartus.

„Kel nooruse palawust täis on rind".

Ü. E. N. ü. Tartu osakonna 10 a. juubelipidustused algasid.

Taewataat on olnud ikka noortega sõber. Niipea kui neil midagi toimetada, muutub ilm ilusaks ja soojaks. Paari nädala eest oli alg- ja keskkoolide wõimlemispidu ning tusane ja wihmane ilm muutus seks päewaks ilusaks kui kuld. Nüüd jälle enam kui nädalapäewad oli kõik olemine wilu ja winge, poe wõi talwepalitusse, aga laupäewa hommikuks, mil algasid noored oma juubelipidustustega, oli külm ja pilwed kui pühitud. Taewas selge ja helesinine kui portselan, ilm tuuletu ja päikesepaistene.

Külaliste saabumine Tartu algas reede õhtul. Iga Tartu sõitew rong ja laew tõi kaasa rõõmsatujulisi noorsoolasi, kes asusid Riia tän. realgümnaasiumi hoonesse ühiskorterisse. Kuigi reisiwäsimus maewamas, kuid kellel siis aega paljut uinuda, laul loob tuju ja peletab une ning noorus ei tunne ju nii kergesti wäsimust.

Pidustuste sissejuhatuseks

oli laupäewa hommikul kell 8 lauluproow „Wanemuises". Siia kogunes umbes 300 wäljastpoolt tulnud lauljat ja wäiksem arw kohaliku osakonna noori liikmeid, kuna paljud, olles teenistusega seotud, ei saanud proowile ilmuda.

Proow lõi juba lauljatele päris lõbusa peotuju ja läks koorijuhi R. Ritsingu ütluse järgi kõigiti rahuldawalt, kuigi paari laulu juures tulnud lauljatega ka pisut kurjustada.

Peale lauluproowi korraldasid rahwatantsude ettekandjad grupid Tallinna tänawal spordiplatsil tantsuproowi. See ilm, mis eriti mõjule pääses siin warjatud kohas, pani mõnelgi tantsijal higipisarad näol pärlendama ja tõi rammestawat wäsimust liikmeisse, kuid kes sellest hoolib.

Peobüroos.

Laupäewa hommikust alates awati Eesti Karskusliidu ruumes Jakobi tän. nr. 8 peobüroo ning kohe algas siin ka kibe askeldamine. Kõik Ü. E. N. Ü. osakonnad, kes Tartu sõidawad, käiwad siin endid registreerimas, tegelaspääsetähti ja märke saamas ning muidu asju korraldamas. Uusi juuretulijaid toob iga Tartusse saabuw rong, laew wõi omnibus ja tulemas on ligi 2000 külalist.

Tartu osakonna juhatuse liikmed preilid Palla ja Mark on siin hoolega ametis tegelasmärkide ja kawade wäljaandmisega, telefonikõnede wastuwõtmisega ja kümne muu sekeldusega, nii et palged aina õhetawad. Jookseb ja ruttab ka sekretär Lätti ja Lepik ning esimees Aisman. Wahel sekka näitab end ka laulukooride „direktor" Ritsing.

Suurem rühm sportlasi on okupeerinud Karskusliidu saali ja peab siin nõu eelolewate wõistluste kohta. Peopalawik ja pinge kaswab iga minutiga, sest kell 5 p. l. peawad algama spordiwõistlused ja kell 9 õhtul „Wanemuises" laiaulatusline „Eesti õhtu", kus rohkesti muusikalisi ettekandeid, rahwatantse ja pilte Eesti minewikust.

Peokawa pühapäewal.

Kell ½7 hom. rahwatantsude üldrühmade peaproow Tallinna tän. spordiwäljal. Kell ½8 ühendatud laulukooride peaproow sealsamas. Kell ½11 spordiwõistluste järg. Kell 12 muusika raekoja ees ja päewakohane kõne dir. Ants Simmilt.

Kell ½3 p. l. tegelaste rongikäiguks kogumine realgümn. ette Riia tänawal. Kell 3 hakkab sealt rongikäik liikuma orkestrite saatel Tallinna tänawa spordiwäljale, kus kell 4 awatakse laulupidu ja rahwatantsude ettekanded. Awakõne peab dir. A. Simm, peokõne rkl. O. Köster. Esinewad ühendatud segakoorid ja meeskoorid R. Ritsingu juhatusel. Peale selle esinewad üldtantsurühmad ja üksikud grupid.

Kell ½9 on „Wanemuises" lõpupidu, kus kawas muusikalised ettekanded, auhindade wäljajagamine sportlastele, kõne ÜENÜ keskjuhatuse esimehelt Ed. Riismanilt ja lõpukõne linnapealt K. Luigalt.

Ü. E. N. Ü. T. o. juubeli album.

Tartu osakonna 10-aastase tegewuse juubeli puhul on „Eesti Nooruse" juuni number ilmunud Tartu osakonna erinumbrina ja sisaldab rikkalikult artikleid, mälestusi, luuletusi ja pilte. Numbris kirjutawad: Prof. A. Paldrock, prof. M. J. Eisen, dir. A. Simm, ÜENÜ asutajad Ed. Riisman ja G. Härms, helilooja R. Ritsing, kirjanik-ajakirjanik Arno Raag, helilooja Ed. Kõomägi, dr. J. Annelo ja palju teisi.

Album on heaks mälestuseks käesolewast juubelipeost.

Ü. E. N. ü. sportlisest tegewusest.

Laupäewal pidasid ÜENÜ osakondade esindajad koosoleku sama organisatsiooni sportlise tegewuse korraldamiseks. Nõupidamisest wõttis osa 17 osakonna esindajat. Leiti otstarbekohane jagada osakonnad omawahelisteks ringkondadeks, missugused korraldawad iga aasta ringkonnawõistlusi. Sellega awaneks wõimalus laiemaid hulki tõmmata lähemale kehalise kaswatuse liikumisele. Ülemaalikud wõistlused peetakse waheldamisi ühes ehk teises maakonna tsentrumites. Talwel tahetakse eriti rõhku panna suusaspordile.

Huwireisid Wiljandi ja Narwa laulupeole.

„Karskuse Sõber" korraldab 21. juunil huwireisi Wiljandi laulupeole ja 28. juunil Narwa laulupeole. Juhatus palub seltsi liikmeid ja ka teisi, kes soowiwad kaasa sõita, üles anda seltsi eineslauda, Tähe t. 25, telef. 11-61, kust ka lähemaid teateid saab. Wiljandi sõiduks wõetakse ülesandmisi wastu kuni 17. juunini, mispärast palutakse sellega ruttata.

Ühenduse pidamisest Jänesega.

Pühapäewal peab Tartu ja Jänese wahel ühendust aurik „Luik". Kruasõit Tartust on alates kella 1-st iga kahe tunni tagant. Sadamasild asub nüüd Botaanika tänawa otsa kohal. Edasi-tagasi pilet maksab 40 senti, üks ots 25 senti.

Mootorpaadid A. Reederi ja K. Koppa ning teiste sadamatest hakkawad sõitusid tegema hommikul, alates kl. ½9-st, wõimaldades wäljasõitu ka kalastajatele, kes harilikumalt kõige warajasemad wäljasõitjad.

Elwa laat.

Reedene Elwa laat oli inimestelt kui ka kauba poolest keskmine. Pakkumine oli elawam kui nõudmine. Pea müügiobjektideks olid põrsad ja karielajad. Põrsaste hind püsis kõrgemal kui eelmisel laadal. Nii maksid 7-nädalased põrsad 10 kr. ümber, üldse kõikus wiimaste hind 6,50—12 kr. ümber. Wanematest sigadest nõuti kuni 50 krooni. Lehmad maksid 70—80 krooni, pullid 100 kr. ümber. Keskmiste hobuste hind oli 80—120 kr., parematel kuni 200 krooni. Elaw nõudmine oli punnõude järele. Huwitaw ,et laadal lambaid ainult paaril taluinimesel müügile oli toodud. Näib, et lambakaswatamine nagu jääks päris soiku.

Eriliisi korrarikkumisi laadal ette ei tulnud. Muuseas oli Elwa politseile abijõude saadetud, kuid teha polnud neil seekord midagi.

Teater ja muusika.

NMKÜ segakoori kogumine on täna kl. 2 p.l. ühingu ruumesse. Hom. kl. ½8 ühisproow Tallinna tän.

Akadeemilise meeskoori erakorraline koosolek on kolmapäewal kell 7 õht. üliõpilasmajas. Palutakse ka kõiki endisi liikmeid koori asutamisest peale tähtsale nõupidamisele tulla.

Tartu Maarja lauluseltsi kooriliikmeid palutakse 14. juunil kell 10 hom. „Wanemuisesse" Wirumaa 6. laulupeo eelproowile.

Haridusseltsi „Edu" segakoori liikmeid palutakse ilmuda pühap. kl. 10 hom. „Wanemuisesse" Wirumaa laulupeo üldproowile.

Tartu Pauluse kirikumuusika seltsi harjutus esmaspäewal, 15. juunil kell 8 õht. Wallikraawi 16. Ilmumine tarwilik kõigil liikmetel.

Kiriklikud teated.

Pauluse kirik. Pühapäewal kell 10 e. l. jumalateenistus armulauaga. Õp. Knüpffer.

Kõnetunnid kantseleis on suwekuudel ainult teisipäewal, neljapäewal ja laupäewal kella 10—12 enne lõunat.

Metodisti kog. Laupäewal, 13. juunil kell 8 õhtul palwekoosolek, pühapäewal 14. juunil kell 10 hom. pühitsus- ja kell 5 p. l. ewangelisatsiooni koosolek. J. Jakobson.

Immaanueli baptisti kogudus, Aleksandri 26. 14. stp. kl. 10 e.l. jumalateenistus; jutlustawad D. H. Matson ja J. Lipstok. Laululehed, koor. Kell 2 wabaõhukoosolek 2. baptisti kog. uuel krundil Tähe 118. Kell 5 p.l. laulujumalateenistus sakala teatris. Esinewad ülemaalised ühiskoorid. Sissemineк pääsetähtedega. Kawa-laululeht. K. Kaups.

Adwent kirik. Lille tn. 18. Pühapäewal, 14. juunil kell 5 p. l. kõne teemal: „Sa pead suuremaid asju nägema, kui need on". Kõnet annab edasi Tartu ringhääling. Laululehed. Koorilaul. Õp. Ed. Mägi.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Ehitusõpetus. Aleksander Klein. Käsiraamat majaehitajaile. Hind 3 kr. 60 s. 208 lhk. 109 joonisega.

Tulewahetus Kaarepere-Pikkjärwel.

Tabati loata kalastajad.

Teatawasti grupp Tartu tegelasi on rentinud Kaareperes asuwa Pikkjärwe endile kalastamiseks ja suwitamiseks. Kohapealsed kalastajad ei näi sellest ainuõigusest aga palju hoolivat ja on ööseti wõrkudega järwel „oma noota wedamas". Kuna aga on palgatud ka järwewaht, siis läks sellel neil päewil korda tabada kaht loata kalastajate salka. Südaööl märkas järwewaht korraga lootsikutes mehi, kes wedasid noota. Kuna mitmekordse nõude peale kaldale ei tuldud, waid põgeneda püüti, owas järwewaht järwele rewolwrist tule. Alles peale pikemat tulistamist sõudsid mehed kaldale, kus nende siit kindlaks tehti ja loost politseile teatati.

Olgu tähendatud, et loata kalastamine sellel järwel eriti hoogu oli läinud, kus ei hoolitud enam wäikestest kalamaimudestki.

Murdwargus Kaarepere-Kassinurme koolimajas.

Ööjel wastu reedet on wargad Kassinurme koolimaja sisse murdnud ja õpet. O. Kiwile jalgratta ära wiinud. Omaniku kahju 13.000 senti. Wargad on klassitoa aknaruudu ettewaatlikult purustanud, läbi akna klassituppa roninud, sealt edasi eesruumi hiilinud, kus asus ratas. Warastel on kawatsus olnud kõike käiesjuhtuwat kraami kaasa wiia, kuid on nähtawasti segatud tööl. Nimelt on O. K. iie kella 2 paiku öösel wäljas käinud, mil ajal wargad on endid karidori peitnud ja peale selle kohe jalgrattaga põgenenud. Wargad on nähtawasti kohapealsete asjaoludega wäga tuttawad olnud, kuna ratas on wälja wiidud läbi kitsa akna, mille aga lahkuke, mis lahti tehes tublisti krinksub. Loost on teatatud ümberkaudsetele konstaablitele ja Tartu kriminaalpolitseile. Asja uuritakse.

N. M. K. ü. suwelaagrid Koitjärwe kaldal.

Noorte meeste kristlik ühing otsis omale kaua kohast laagriplatsi. Nüüd on lõpuks peatuma jäädud Koitjärwe kaldale, kodumaa kauniima koha juure, mis umbes 15 km Aegwiidu jaamast. NMKÜ-de liidul läks korda nimetatud kohta pikaajalisele rendile saada, mis wõimaldab läbi wiia suurejoonelisemaid laagri kawasid. Aastate jooksul ehitatakse tähendatud kohta suurem hoone konwerentside pidamiseks, barakid elamiseks, lööf ja teised wajalikud hooned. Käesolewal aastal walmiwad lööf ja paar barakki. Hoonete ehitamist jätkatakse iga aasta wastawalt aineliistele wõimalustele.

Juba käesolewal suwel, 28. juunist, algab kaunil Koitjärwe kaldal noorte tegewus. Nii peetakse seal 28. juunist 5. juulini NMKÜ slawide laager, millest peale kodumaa poiste ka soome, läti ja taani slawid osa wõtawad. 6.—15. juulini on laagris NMKÜ wene poisid ja 16. juulist 8. augustini eesti poisid.

Laagri juhatajaks on Tartu NMKÜ peasekretär H. Niiler ja abideks üliõpilased kristlikust üliõpilasliidust. Laagri tegewus wiiakse läbi kindla kawa järele, mis näeb ette poiste mitmekülgset arendamist. Toitlustamise eest hoolitseb ühiskööt wilunud koka juhatusel.

Poisid, kes soowiwad tähendatud laagritest osa wõtta, pöörduku lähemate teadete saamiseks NMKÜ Tartu kantseleisse, Wallikraawi tän.

Kõned, koosolekud ja pidud.

Tartu Esperanto Seltsis pühapäewal, 14. juunil kella 6—9 koosviibimine seltskondliku osaga. Soowijad wõiwad saada teateid Andreo Ce kursustel ja sõidust Läti laulupeole.

Raadiokuulajatele.

Euroopa jaamade saatekawa.

Pühapäewal, 14. juunil.

Tallinna. 9,55 jumalateenistus Jaani kirikust. Jutl. õp. Hasselblatt. 12,15 põllumajanduslik kõne. 12,45 põllumajanduslikke teateid. 13 lõunane kontsert. Juh. md. Ark. Krull. 14 lastetund. 14,30 dr. G. Wilberg: Loodus elurõõmu ja elujõu allikana. (Eesti Karskusliidu seeria ülekanne Tartust.) 15 „Wahitorni" seltsi kõned. — „Hingamispäew" (eesti ja wene keeles). 20 teateid ja grammofonimuusikat. 20,15 päewaundiseid. 20,25 ilmateade ja ajanäitaja õiendus Tartust. 20,30 kontsert. Juh. md. A. Krull. Orkestri ettekandes: Möödunud nädala kaunimaid palu. Soolo ettekandes H. Anton (wiiul). 22 tantsumuusikat „Estonia" Walgest saalist. (The Estonia Dance Orchest.)

Tartu. 10 jumalateen. Pauluse kirikust. Jutl. õp. Habicht. 12,15 ülek. Tallinnast. 14,30 dr. G. Wilberg: Loodus elurõõmu ja elujõu allikana. (Eesti Karskusliidu seeria.) 15 ülek. Tallinnast. 17 ülekanne Adwent kirikust: õp. Mägi: Sa pead suuremaid asju nägema kui need on. 20 teateid ja grammofonimuus. 20,15 ülek. Tallinnast. 20,25 ilmateade ja ajanäitaja õiendus. 20,30 ülekanne Tallinnast. 22 tantsumuusikat.

Berliin. 8,55 hommikupüha. 14,30 solistide konts. 20,15 Wagneri „Verdi" laul. Mafalda Salvatini ja Valter Kirschhoff. 0,30 tantsumuus.

Wiin. 11,05 sümf. konts. 15,15 konts. 17,30 kammermuus. 19,40 cellooettek. 22,30 konts.

Budapest. 10 ja 11 jumalateen. 18 ja 19 konts. 21,15 konts. 22,15 mustlaskapelle konts.

Kopenhaagen ja Kallundborg. 12 konts. 15,20 konts. 16,05 Rootsi laulud. 20 rahwamuusika. 21,45 konts. 22,45 tantsumuus.

Helsingi ja Lahti. 11 merewäe konts. 18,35 wiiulisoolo. 19,50 orkestrikonts. 21,15 kaitsewäe muusikat.

Leningrad. 9 hom. konts. 15 lastekonts. 16 konts.

London. 16,15 konts. 21,05 keelpillide ork. kontsert.

Moskwa. 6,35 hom. konts. 9,30, 12, 18,10 konts. 20 konts.

Stokholm ja Motala. 17,30 kammermuus. 21,40—23 populaarne konts.

Raadio Pariis. 7,45, 13, 13,30, 14 ja 16 helipl. 20,45—21,30 mandoliinide konts.

Praaga. 9 waimulik muus. 12,05 puhkpillide ork. 18 konts. 19,25 popul. sümf. konts. 22,20 tantsumuus.

Riia. 17 konts. 20,30 ork. konts. 21,30 muus.

Warssaw. 15,20, 15,50, 16,20 muus. 17,40 ork. konts. 20,15 popul. konts.

Esmaspäewal, 15. juunil.

Tallinna. 15,30 päewaundiseid. 15,45 ajanäitaja õiendus. Kuni 16,30 grammofonimuusikat. 20 teateid ja grammofonimuus. 20,20 päewaundiseid. 20,30 dipl. ins. F. Olbrei raadiowestlus. 21 ilmateade ja ajanäitaja õiendus Tartust. 21,05 esperantokeelne nädalakroonika. 21,15 kontsert heliplaatidelt.

Tartu. 14,45 grammofonimuus. 15,30 ülek. Tallinnast. 20 teateid ja grammofonimuus. 20,20 ülekanne Tallinnast. 21 ilmateade ja ajanäitaja õiendus. 21,05 ülekanne Tallinnast. 21,15 kontsert heliplaatidelt.

Berliin. 14 waltseritund. 16,55 pimedate konts. 20 ork. konts. 2,40 tantsumuus.

Wiin. 15,20 konts. 20,40 Leo Falli tööd. 22,40 konts.

Budapest. 7,15 konts. 12,05 salong kapelle. 20,30 kuningliikust ooperist, helipl. konts.

Kopenhaagen ja Kallundborg. 12 keelpillide konts. 21,15 Tschehho-Slowakkia rahwalaule. 22,20 Ameerika rahwalaule. 22,35 mandoliinide konts.

Helsingi ja Lahti. 11,05 konts. 19,05 Ungari üliõpilaskoori kontserdi ülekanne. 21,15 kaitsewäe muus.

Leningrad. 15,30 ja 16,30 konts. 18 teatri ülekanne.

London. 18 kerge muus. 18,40 konts. 22,30 tantsumuus.

Moskwa. 9,30, 12, 18 kontsert.

Stokholm ja Motala. 18 helipl. 20,15 kaitsewäe muus. 22 orelikonts.

Raadio Pariis. 18 helipl. konts. 21,30 orelikontsert.

Praaga. 11,30 helipl. 14,30 konts. 20,15 balalaika konts. 21 ork. konts.

Riia. 17 konts. 20,30 konts. 21,07 ork. konts.

Warssaw. 18 kerge muus. 23 tantsumuus.

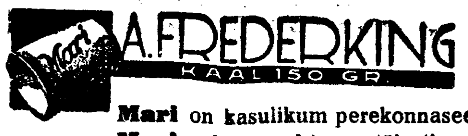

Marl on kasulikum perekonnaseep.
Marl pehme vaht on täiesti neutraalne.
Marl lõhn on peen ja püsiv.

Sport.

Täna jalgpallíwõistlus.

Pühapäewal kell 1 kohtuwad Karlowa mõisas asuwal wäljal Tallinna ÜENü Hõimla ja üENü Jõgewa osakonna jalgpallimeeskond. Sissekäik platsile on Elisabeti tänawalt.

Tartu Naiswõimlejate Selts teatab, et „Ülewi" tennisplatsil iga päew kella 5—6 tennisplats liikmetele tasuta kasutamiseks on.

ÜENü tänawused wõistlused.

üENü üleriiklikud kergejõustiku wõistlused jatkuwad pühapäewal kell ½11 hom. Tallinna tänawa spordiwäljal. Kawas on 100 ja 3000 m jooksud, kõrgus, oda, kolmik ja köiewedu ning 4×100 m teatejooks. Naistele on ketas ja 60 m jooksjooks.

Tartus, Küüni 4. Asut. 1895. a.

Riigikohtu otsused.

Riigikohtu administratiiw-osakond 9. juuni istungil otsustas jätta tagajärjeta August Kampffi, Edward Hõbemägi, Gustaw Naukase, Woldemar Karelli, Konstantin Litakfi, allealise Erik-Wolf Krause, Ninja Faberi pärijate, Eduard Lilienfeldti, Edgar Loewis of Menari; Robert, Minna, Elisabeth, Herta, Karin, Meta ja Heinrich Gernhardtide, Anna-Marie Engelhardti ning Ellinor Musso (2), Arwed Oettingeni, Arwed zur Mühleni, Woldemar Knorringi, Konstantin ja Gerhard Samson-Himmelstierna, Richard Stadeni, Gerhard-Karl-Hermann Samsoni pärijate Konstantin ja Gerhard Samson-Himmelstjerna, Rihard Mahdelli ja Karl Mensenkampffi kaebused. Kaewatud otsused tühistati Tallinna linnawalitsuse (Johannes Toomingase maaasi); Johan Waldneri, Jakob Juntsi, Jaan Hiiopi, Johannes Wääri, Johan Apfelbaumi, Andres Sootsi, Karl Luiki, Johan Edenbergi, Karl Pehme, Jaan Tõnissoni, Tõnis Loorbergi, Hans Jõgi, Hans Schifferi, August Waldneri, Hendrik Koljaki, Jaan Jakobsoni, Hans Laossoni, Karoline Habichti, Ado Kaati, Jaan Sunderi, Peeter Borni ja Jaan Einori kaebeasjades. Läbiwaatamata jäeti Gerhard Gampenhauseni ja Friedrich Moelleri kaebused. Kõigis teistes kaebeasjades lükati otsuse kuulutamine edasi 13. juunile.

Londoni börsiteated.

12. juunil s. a. (Trj.)

£ = Pariisis 124,21½. New-Yorgis 4,86 9/32. Brüsselis 34,92½. Genfis 25,04½. Amsterdamis 12,08¼. Milaanos 92,89½. Berliinis 20,50½. Oslos, Stokholmis 18,15¼. Kopenhaagenis 18,16½. Oslos 18,16½. Wiinis 34,59½. Praagas 164⅛. Helsingis 193 3/8. Madriidis 48,25. Lissabonis 110⅛. Ateenas 375. Bukarestis 817. Rio de Janeiros 3 13/16. Buenos Aireiis 34¼. Montevideos 28¾. Bombays 1 s. 5⅝ p. Sanghais 1 s. 2 p. Hongkongis 11¼ p. Yokohamas 2 s. 11/32 p. Hõbe 12 5/16.

Suuremalt jaolt kuiw.

Pühapäewal keskmise kiirusega läänekaarte tuuli, muutlik pilwitus, suuremalt jaolt kuiw. Temperatuur suurema muutuseta.

Ülewaade laupäewal, 13. juunil.

Madalrõhkkonnad püsiwad endiselt Põhja-Skandinaawias ja Lääne-Wenes. Islandile läheneb Atlandilt uus madalrõhkkond. Kõrgerõhkkonnad asuwad Põhja-Jäämerel ja Lääne-Euroopas. Wiimane neist on weelgi tugewnenud ja liigub homseks Kesk-Euroopasse ja Lõuna-Skandinaawiasse.

Hommikul sadas Skandinaawias, Lätis ja Leedus paiguti kerget wihma. Mujal Euroopas püsib kuiwawõitu ilm. Temperatuur üldiselt suurema muutuseta.

Eestis oli reede keskpäewal 11—16 krd., öösel 2—9 krd. ja hommikul 9—13 krd. sooja.

Ujulas oli weesoojus

laupäewa lõuna ajal 14,6 kr. ja õhusoojus 15,5 kraadi.

Wastutaw toimetaja Oskar Mänd.
Wäljaandja Eesti Kirjastus-Ühisus „Postimees".
Trükitud „Postimehe" trükikojas, Tartus.

Üks ülikond wälismaa riidest paneb Eestis ühed kangruteljed terveks päevaks seisma. **Ülikond kodumaa riidest** annab tööd terveks päevaks ühele kangrule ja neljale teisele töölisele ja kindlustab seega viiele töölisperele terve päevase teenistuse ja leiva. Kas oled selle üle järele mõtelnud?

Müümised

Austria
wikatid
Luisud
Ketid kablutus kaela trengi
Labidad
Hangud
Rauda igat sorti
Plekki
Naelu
Aknaklaasi
Maalri värve
Värnitsat
ja kõiksugust
ehitusmaterjali
soovitab suures väljavalikus **Narva tän. nr. 1** (Henningi pl.), kõnetraat 7-66.
Oskar Pedraudse
Tartus.

Müüa omaniku vanaduse pärast Tallinnas kesklinnas **vanem äri** (45 a.) ja **töökoda** mis head protsendid annab ja mil vähe konkurentsi on. Pakkumised slt. Tallinna „R. K." all.

Lokomobil müüa headel tingim., väike pruugitud, 12 hob. j. Teateid saab Majaomanikkude seltsi einelauapidajalt Tartus, Tähe tän. nr. 29.

Haudumismune tõukanadelt ja **hõbe Wyandotte kanu** müüa. Herne 49.

Triiksärke (kõige uuemates mustrites kr. 3.— alates). **spordisärke,** (valge, kreem ja värviline) **võrksärke ja -pükse, supelkostüüme, moodsaid kraesidemeid, kraesid ja rinnaesiseid, sukki, sokke, trakse, kindaid, meeste ja naiste öö- ja päeva pesu, villaseid koetud jakke, veste ja bluuse, meeste ja poiste bluuse, naiste ja laste põlli, aluskleite** (siidist ja heast pesuriidest) jne. jne. soovitab suures valikus ja võistlemata odavate hindadega **A. Paurson'i** moe-, pudu- ja pesuäri Tartus, Suurturg, kivisilla juures.

Hea piimaanniga **kits** on müüa saksa käsitööliste seltsi aia majas. Janssen, Õpetaja tän. sissekäik.

Müüa elu muutuse pärast **tisleri riistad ja pink.** Keskkaar 10.

Juhuslikult odavasti müüa meesterahva ja naisterahva **jalgratas.** Uus t. 6, krt. 3.

Müüa odavasti **detsimaalkaal.** 200 kilo. Aia 55—2.

Traat wôrkaeda müüa Tartus, Pikk t. 33, lukusepa töökojas, E. Paabu.

Vähe tarvitatud meester. **jalgratas** müüa. Elisabeti t. nr. 18—5, II korral.

Täiesti korras korkidega **kalapüügi pandor-lootsik** müüa. Võib ka kuivaks lootsikuks tarvitada. Pikk tän. nr. 49—3.

Krareisimise tõttu korras **maja** kiirelt müüa, viljapuuaiaga, hind 13.250 kr. Teateid saab Kivi tän. 58, krt. 7.

Odavasti müüa **2 jalgratast,** 1 naister., 1 meesterahva. Elisabeti 18—3.

Müüa **jalgratas,** riidekapp, voodi, lauad, laudlinad (plüüsh). Uus t. 39—7.

Peedi, sibula, loomakaali ja suurtsorti loomapeedi **taimi** on müüa Kuu tän. nr. 10.

Müüa odava hinna eest väheldane korras **pandor-lootsik.** Kalmistu 63—5.

Puuvärav postidega, värvitud, täies korras, *on müüa* Vallikraavi 14, krt. 2. Näha saab kl. 2—4.

Müüa **rehepeksu katel** „Marshall", 5 hob. j., 8 atm. ja *peksumasin Ruston-Procktor.* Elvast 2½ km. Kongota Laane talus.

Täiesti korras lõbusõidu- **mootorpaat** ja paadimootor odavasti müüa Karlova tän. 50, k. 11, 2. korral.

Müüa odavasti hea kõlaga **kohver-grammofon.** Lai 23—2.

Müüa uus **kingsepamasin** odavasti. Karlova tän. 107.

Müüa väike sõidukorras **mootorpaat.** Teada saab Turu 65, krt. 4.

Süst odavasti müüa Reeder-Koppa sadamas ehk Narva t. 133.

Soovitan suve-hooaja **kübaraid** soodsate hindadega, värvin ja teen ka vanu ümber. Ueturu 9, S. KRIIPS.

Kanaari linnud müüa, isa ja ema. Tähtvere tän. 25.

Eesti jõed, järved ja meri...

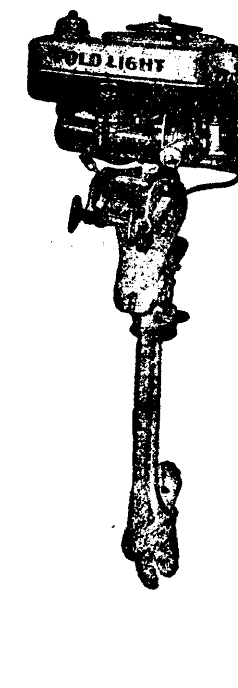

pakuvad suurimat lõbu sellele, kellel on ELTO päramootoriga paat. Elto kiirust ja kindlust imestas hiljuti kogu Tartu.

ELTO päramootorid sobivad kõikidele paatidele. Hinnad: 390—1690 krooni.

Nõudke kataloogе.

PEAESINDAJAD
J. PUHK & POJAD.

Müüa **kaks voodit** reformpõhjaga, kapp, söögilaud ja toolid. Kastani tän. nr. 4—17.

Päevapildi aparaat 18×24 cm. müüa ehk vahetada väiksema 10×15 — 9×12 cm. aparaadi vastu. Pärna tn. 5—2.

Müüa raske ramm **lehm.** Näha Pikk tn. 24—9.

Piimakaupluses Raekoja tän. 35 on müügil alati värske või, rõõskpiim 8 snt. ltr., hapupiim 4 snt. ltr., pakspiim 20 snt. kg ja hapukoor 1 kr. kg.

Pesukoda ära anda Narva tn. 93. Tulla pühapäeval kella 9—2 p. l.

Roelas võtavad «POSTIMEHE» tellimisi ja kuulutusi vastu hrad ARNOLD SIREL ja HUGO MARTINSON.

NOOR JA VANA
TARVITAGE TERVISE KEFIIRI

VALMISTAGE ISE KEFIIRI
KEFIIR SEENTEST

Lihtne õpetus koduseks tarvitamiseks — tasuta.
A/S. Prov. J. LILL, Tartus, Rüütli tän. nr. 6.

2 maja hea sissetulekuga, müüa; üks kesklinna — 30.000 krooni. ja teine kesklinna piiris — 12.000 kr. Teat. Vana tän. nr. 8, krt. 1.

Tööpakkumised

Vajatakse kohe täiesti väljaõppinud kõvade klantskraede ja triiksärkide **õmblejat.** Jakobi tn. 30—8.

Suvevaheajaks vajatakse maale (10 km Tartust) väiksesse intellig. perekonda tubastele töödele **tütarlast** (võib olla keskk. van. kl. õpil.) ehk vanemat naisterahvast. Teatada slt. „28+30".

Head **potisseppa** suurema töö peale tarv. Tulla pühap. kella 2—4 Aida tän. nr. 6.

Vajatakse **pottseppa** parandustöö peale. Uus Savi tän. 4.

Vajan **ettekandjat.** Tulla 14. skp. kella 10—12 enne lõunat Herne tän. 5, krt. 4.

Noort tublit **tüdrukut** linna lähedale maale talutöö peale tarvis. Tulla Tähe t. 75, krt. 5, esmaspäeval kella 9—11.

Vajatakse kohe **puunikerdajat** (bildhauerit) kestva töö peale. Sealsamas ka õpilast tarvis. Võru, Petseri tän. nr. 18.

Vajan iseseisvat naistepesu **õmblejat,** kes ka pilu ja sik-sakki oskab. Töö aasta läbi. Suur turg nr. 3, pesuäri.

Kingsepa töölist ja õpilast on tarvis. Narva tän. 8.

Kingsepa **käealust.** Aastatöö. Jänese 4—3.

3-500 kr. vajab **osanikku** hästi sissetöötatud mehaaniline tööstusettevõte. Kirj. slt. „Tööjõud" all.

Tööotsimised

2 neiut *kommertsgümnaasiumi* haridusega, paluvad võimaldada kohta *kassasse, kontori, büroosse, kauplusse* või mujale. Omavad mõlemad praktikat. Slt. „Sõbrad" all.

Tuletan meelde, et rohke töö tõttu võib nii odavasti **õmmelda,** seepärast tooge julgesti oma riided, olgu meeste või naiste, lapse või vana, Aleksandri tn. 8—2. Ülikond kuni 10 krooni. Sealsamas tuba välja üürida ja hea, väheldane *koorelahutaja* müüa.

Õlg- ja vilt-kübaraid meeste, naister. puhastatakse ja värvitakse igas värvis ja vormitakse ümber. Töö korralik, kiire ja odav. Tartus, Roosi tn. 7—3.

Saksa üliõpilane on valmis õpetama **saksa keelt pri ülespidamise eest.** Oskab ka inglise keelt ja klaverimängimist. Teatada „K. S." all s. lehe toimet.

Veoauto igal ajal saadaval vedudeks ja väljasõiduks. Võru tn. nr. 118, krt. 4, telef. 9-70.

Omnibuse sõidud äripäevadel 20 senti km ja pühapäevadel kokkuleppel, maa kauguse järgi. Tartus, Vallikraavi tn. 12.

Ostmised

Ostan kuivi ehitus- **palke.** Võib olla ka vana kõlbulik materjal. Riia tän. 22—1.

Ostetakse lõhutud **maakive.** Riia mnt. nr. 3.

Soovitakse osta pruugitud **mootorratast.** Teated palun saata slt. „Nr. 102" all.

Soovitakse osta vähemat **maja** Teatada slt. „Väike maja" all.

Teie kell käib eluaeg täpselt õigesti kui teda parandada lasete «Horclogi» juures Tartus Riia tn. 3. Kõige parem töö kõige odavamad hinnad.

Ühiskondline **väljasõit Otepää-Pühajärvele** veoautodel. Hind sinna ja tagasi 3 kr. Väljasõit pühapäeval 14. skp. kell 9 hom. Võru t. 118.

Linnamaja peale esimene **obligatsioon** ära anda. Läbirääkida saab 14. ja 15. skp. kella 11—4, Tähe tn. 17—3.

Hoiatan 8. skp. kadunud väheldast **hundikoera** „Susit" edasimüümast ehk omandamast. Tundemärgid: Karvadeta must koon ja lõug, armastab kive veeretada ja sealjuures haukuda. Tähtvere tän. 3, majaomanik.

Kadunud

Kaotatud siidi pluusiriie minnes Kaubahoovist kuni Raekoja platsini. Ausat leidjat palun ära tuua vaevatasu eest Kaubahoovi nr. 30 ehk Uus Kastani tn. 17—2.

Pruun **jalutuskepp** Toomemäele **kaotatud** 12. juunil. Palun tungivalt ära tuua Tähtvere tn. 11—2 pr. JÜRGENSON'ile.

Kadunud 10. juunil **kuld-medaljong.** Ära anda tasu eest „Dorpater Zeitung" talitusse.

Koormapresent kadunud Viljandi tänavale. Leidjaid on nähtud. Palun ära tuua Kuu tän. 6, vaevatasu eest.

Leitud

Leitud kombine Kätte võib saada kuulutuse kulu eest. Mäe tän. 26, Luts.

Ehamarus hr. J. Mandeli kaupluses võetakse **„Postimehe"** ja **„Maamehe"** tellimisi vastu ning müüakse üksiknumbreid.

Kuulsam Hiroman - grafoloog. Ennustan täpselt iga inimese elujuhtumist ja saatust. Mäe tän. nr. 43—1.

Teadaanne

Tartu linnavalitsus teatab, et 22. juunil s. a. kell 10 homm. antakse välja avalikul enampakkumisel kinnisvara- ja korteriosakonnas — Gildi tän. 8, tuba 4 — järgmised **maa-alad tähekordseks heinamaitmiseks:**

1) **Spordiplats — Tamme väljal,**
2) **Tamme puiestee,**
3) **Kr. 1-a kv. VI. — Tamme väljal,**
4) **Tööstuskrunt nr. 2, Pilakopi väljal**
5) „ nr. 4, „ „
6) „ nr. 5, „ „
7) „ nr. 7, „ „
8) „ nr. 10, „ „
9) **Tähtvere park,**
10) **Plats, Oa tän. lõpus,**
11) **End. postijaama heinamaa, Tähtvere mõisa ja Emajõe vahel, neljas tükis.**

Pakkumine algab linnavalitsuse poolt kindlaksmääratud alghindadest.

Pakkumisest osavõtjatel tuleb sisse maksta enne pakkumise algust kr. 5.— tagatisraha ja allakirjutada pakkumistingimustele.

Linnavalitsus jätab omale õiguse pakkumiste tühistamiseks.

TARTU LINNAVALITSUS.

ILMUS **Isiklik** ILMUS

terviseraamat

Koostanud prof. dr. med. A. LÜÜS.

Väljaannud Eesti Tervishoiu Muuseum.

Isiklikku terviseraamatusse on võimalik märkida kõiki tähtsamaid momente oma elust, eriti oma tervise kohta, nii iseenesel kui ka vanemail ja arstil, selleks määratud kohale.

Isiklik terviseraamat on tarvilik igale inimesele — *sünnist kuni surmani.*

Täidetuna annab isiklik terviseraamat selge pildi mitte ainult isiku tervise-loost, vaid ka ta vanematest ja lastest. Eriti arstiabi andmisel on isiklikul tervjseraamatul suur tähtsus, sest arst leiab sealt andmeid varem põetud haigustest, mida sinna endistel juhtudel arst märkinud.

Selle 104 lhk. raamatu hind on *ainult 75 senti.*

Müügil: Tartus, E. K. Ü. „Postimehe" ja J. Raudsepa raamatukaupluses. Tallinnas, „Päevalehe" raamatukaupluses. Viljandis Õpetjate Liidu Kooperatiiv „Õpietu". Linnades perekonnaseisu-ametnikkude juures ja emaderinnalaste nõuandekohtades.

Pealadu: Eesti Tervishoiu Muuseumis, Tartus, Pepleri t. 32.

Muretsegu igaüks omale see raamat.

Teadaanne

Tartu linnavalitsus teatab, et **kauplemisplatsid** Tartu linna turgudel välja antakse 1. juulist s. a. kuni 1. jaanuarini 1932. a. järgmiselt:

1) 16. juunil s. a. kell 9 homm. — **vanaraua-turu platsid.**
2) 16. juunil s. a. kell 11 homm. — **suuma ja majariistade platsid.**
3) 17. juunil s. a. kell 9 homm. — **vanakraamiturg platsid.**
4) 18. juunil s. a. kell 9 homm. — **puuturu platsid.**
5) 19. juunil s. a. kell 9 homm. — **pudukauba platsid.**
6) 19. juunil s. a. kell 11 homm. — **saapa- ja nahakauba platsid.**
7) 20. juunil s. a. kell 9 homm. — **suitsukala platsid.**
8) 20. juunil s. a. kell 10 homm. — **loomasiskonna platsid.**
9) 20. juunil s. a. kl. 12 p. — **kana- ja metsalindude platsid.**

Platside väljaandmine toimub kinnisvara- ja korteriosakonnas — Gildi uul. nr. 8, tuba nr. 4.

TARTU LINNAVALITSUS.

P. F. METUSALA

toimetusel ilmus trükist uus naisterahva riiete

Juurelõikuse õpperaamat

mis sisaldab täielist akadeemilist kursust kleitide, pluuside, kostüümide, mantlite, spordi, laste riiete ja pesu joonistamise alal, riiete töötamist ja selga proovimist. Eri peatükk laagri riiete juurelõikus rinnamõõtude tabeliga. Süsteem on viimane sõna juurelõikuse tehnikas. Õpperaamat asendab täielikult kodust akadeemilist juurelõikuse kursust. Raamatu hind iluköites 10 krooni. Lunamaksuga 10 kr. 60 senti. Tellimisaadr.: P. F. Metusala Tallinn, Niguliste 16.

Kaunis Toilas vabad suvilad

30—100 kr. suves. **Üksikud toad** 4—6 kr. kuus. **Täielik pansion** 60—75 kr. kuus. Pansionide telefonid 15 ja 8 Toila. Kirjal. Toila Heakorra selts.

Kõik rohelisse sõitjad

sõidavad

Reeder—Koppa

sadamast, Vabadussilla juures. Telef. 4-84.

Väljasõit igal pühapäeval ja pühal hommikust alates paremate mootorpaatidel Kvistentali, Rannale ja Jänesele.

Sadamas muusika.

Sõiduhind üks ots 25 s., edasi-tagasi 40 s., lapsed alla 10 a. hinnata.

Austusega A. Reeder ja K. Koppa.

TEADE

V. a. Elektrivalgustuse sisseseade tarvitajad!

Kõik Teie elektrivalgustuse sisseseaded tehakse Teile kiirelt ja asjatundlikult. Nõuanded ja eelarved hinnata.

T. AUA A-S. KAPSI & KO & „PHILIPS"

materjalide ladu Tartus, Suurturg nr. 12. Telefon 44.

ETA

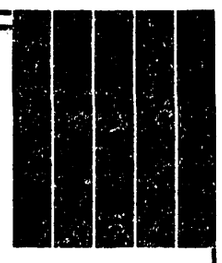

AUTO ja traktorite **silindrite puurimisi** kõige täpsemate abinõudega toimetab odavasti

AKTSIASELTS **A. ROSENWALD & CO**

TARTUS, SUURTURG 8 • TELEFON 300

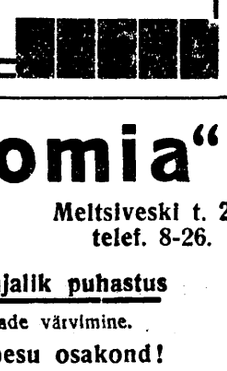

„Ökonoomia"

Uueturu t. nr. 24, telef. 6-63. ja Meltsiveski t. 28, telef. 8-26.

Riiete keemiline, põhjalik puhastus

ja riiete, kangaste, lõngade värvimine.

Avatud triik- ja lihtpesu osakond!

Töö kiire, korralik ja odav.

Tähelepanu.

Olen valmistanud suures valikus **kleitisid, triiksärke,** spordi särgid, pluusid, kaelasidemed, poeglaste ülikonnad, igasugu pesu, supeltrikood, põlled ja palju teisi pudukaupasid. Hinnad võimalikult soodsad. Palume kõiki sisse astuda ja vaadata, vaatamine meid ei tülita, kui passivat kaupa ei leidu.

Tartus kivisilla nurgal. **J. MALIN** (End. Petermann). **Tartus** kivisilla nurgal.

Katuse-, ehitusõõneskive, kaevu-, kanalisatsiooni-, sillatorusid

ja igasuguseid teisi tsementsaadusi soodsatel tingimustel soovitab

BETOON, Tartus, Narva t. 115, tel. 4-94

Kontor ja müügikoht sealsamas.

Suurem äriruum.

1. juulist saadaval Tartus, Kaubahoovis. Järele küsida H. Lell, Riia tänav 77. Telefon 125 ehk 864.

Saali-, kabinett-, söögi- ja magamistoa sisseseaded,

ka üksikult soovitab tunduvalt odavate hindadega. Möbl. mag. **G. Pock,** oman. **Jul. Sadde** Lossi t. 12, tel. 7-41.

Narva-Jõesuu.

Pansion Ode Grünberg. Pargi t. 16. Avatud. Puhtad toad. Väljastkäijatele hommiku-, lõuna- ja õhtusöögid, diatid ja taimetoidud ettetellimisega. Hinnad kokkuleppel.

Korralikku kahehobuse

Kalessi

soovitakse kohe osta. Teatada ühes hinnaga slt. „Kaless" all.

Häid shoti

heeringaid

müüvad **J. Puhk & Pojad**

Müüa keset linna kivist ja puust

majad

kaupluste ja sedadega. Hinnad: Kr. 3000.—, 4000.—, 7000.—, 8000.—, 9000.—, 12.000.—, 15.000.—, 20.000.—, 30.000.—, 50.000.—, 75.000.—, 90.000.—.

Suvilad müüa Elvas, Haaslaval, Kurepalus.

Talukohad ja veskid müüa linna ja raudteede läheduses mitmesug. suuruses ja hinnaga.

I järgu komisj. kont. Tartus, Suurturg 7, K. Virro, kl. 9—2.

Täiesti korras tarvitatud 6-istmeline firma „STEYER"

Sõiduauto

odavasti müüa. Venn. Lepp Tartus, Kaubahoov nr. 2.

PANSION „CONCORDIAS"

ELVAS,

Käo tän. nr. 1, telef. 52 on veel mõned toad saadaval. Eeskujulik teenimine ja toitmine (Vene köök). Pansion asub Elva ilusamas looduses.

Viljandi laulupeole

sõitjad, seltsid ja ekskursioonid, mitu korralikku veoautot sõiduks välja üürida. Õnne 29—3. Telef. 45.

Kõige suurem valik **TAPEETE** 15 sendist alates rull. — **Paberlärl „KODUMAA"** Tartus, Aleksandri t. nr. 10. — Kaupmeestele hinnaalandus.

Kasutage juhust!

Müüakse kuivi

männipuid

8 kr. s. ja kase- ning lepapuid odavasti. Aleksandri t. 108, telef. 2-41.

Lugup. daamid.

Hooaja elegantseid

kübaraid

ostate odavamalt kui mujalt **E. TENNO** ärist, Uueturu t. nr. 5. Palun, tulge võrrelge hindu.

Suurim ladu Tartus

TAPEETE

Kõige moodsamad ja uuemad mustrid. Hinnad võistlemata odavad. Jällemüüjatele vabriku hindadega laost ehk otsekohe vabrikust.

MARKUS-SEEZEN — Suurturg nr. 5.

Juhusliselt müüa odavasti

tulekindel rahakapp

keskmine suurus, sünnis asutistele ehk vallavalitsustele, ja päris uus **kalapüügi noot,** väiksem suurus, näha võib saada igapäev Karl Unti jahu ja viljakaupluses. Tartus, Kalaturg nr. 1, telefon nr. 1004.

Viru suvitusrannas Käsmus

leiavad suvitajad lahket vastuvõttu. A. Laarens'i pansioonis. Soovijaid palutakse lähemate teadete saamiseks pöörduda aadressil Käsmu p-a. Telef. Võsu 20.

Värskeid

hektograafi linte

metall-toosides,

kirjutusmasina linte söepaberit

pakub

„POSTIMEHE" raamatukauplus

Tartus, Suurturg nr. 16.

Korteripakkumised

Korter

2 väheldast tuba keeduvõimalusega on ära anda ja 2—3 tuba köögitarvitamisega, elekter, veevärk, on ära anda. Küsida Tolstoi tän. 3—1, telef. 178, kella 9—12 ja 3—6.

Uuesti remont. 4-toaline

korter,

veevärk, elekter, välja üürida Lutsu tän. 24, vaadata kella 9—12.

Korter,

kaks tuba, eestuba ja köök üürile anda. Puiestee tän. nr. 29—3.

Korter,

ilus päikesepoolne tuba saada Puiestee tn. 55—5.

Kahe toaga

korter

on ära anda. Vladimiri tän. nr. 30.

Suvituskoht

1 tuba Haaslaval ära anda (jaam ehk sadam 4 km) metsa ja järve ligidal. Teat. slt. „12 kr. suve eest".

Möbl. tuba

elektrivalgustusega ja erasissekäiguga ära anda Õnne t. 24, krt. 2.

Tuba

hobuseruumidega üürile anda Katarina tän. 20—1.

Omaette puhas soe

tuba

üürile anda Turu tän. 95.

2 väikest

tuba

eestuba ja köök, renov., elektrivalg., ära anda lasteta intellig. perekonnale. Botaanika (Kroonuaia) tän. 60. Küsida hoovimajast.

Erasissekäiguga

tuba

suvekuudeks ära anda. Roosi tän. 3.

Tuba

üürile anda mööbliga ehk ilma, 8 kr. kuu. Meltsiveski tän. 64, krt. 1.

Päikesepaisteline ilus

tuba

üürile anda Peetri t. nr. 20.

Möbl. tuba

suvekuudeks ära anda. Rüütli tän. 18—4. Näha kella 10—1 ja 4—7 p. 1.

Päikesepaisteline mööbliga

tuba

ära anda Raekoja 29, krt. 1.

Kesklinnas

1 ehk 2 tuba

välja anda. Soov. mööbliga ehk ilma. Elekter, omaette sissekäik. Lai tn. 29—1.

Mugav päikesepaisteline

möbl. tuba

ära anda Narva t. 25—1.

Mööbliga tuba,

erasissekäiguga ja keeduvõimalusega. Vene tän. 16—6.

Puhas

mööbliga tuba

välja üürida Tähe tän. 78—4.

Toiduainete kauplus

ära anda elukorteri ja leivaahjuga Tähtvere tän. nr. 59.

Linnast 13 kilomeetrile Narva teed on kohe rendile anda

äriruumid.

Teateid saab Naaritsalt.

Talurahva kaupl. ruumid

ühes elukorteriga ja kiviaidaga välja üürida. Sünnis ka muuks äriks. Tartus, käiduvas kohas. Küsida Raekoja nr. 38, krt. 4.

Toiduainete kauplus

ära anda. Teateid saab Raekoja 61, krt. 1, härra Baumani käest.

Toiduainete kauplus

üürile anda. Teateid saab Aleksandri t. 77.

Toiduainete ja piimakauplus

ühes elukorteri ja leivaahjuga ära anda Aleksandri tn. nr. 113.

Edasi anda

toiduainete-kauplus

Mäe tän. 11.

Narva-Jõesuu pansion Villa Marina

uuesti avatud. Sepa t. nr. 15. Toad korralikkude vooditega ja esmaklassiline söök.

Villa Elwas

2 tuba köögiga ja 1 tuba üürile anda. Küsida prof. Aleksejeff'i villa ehk Tartus, Kastani 32.

Suvituskoht

ära anda metsarikkas kohas järve kaldal kõigi tarbeesjadega. Ligemad teated Lai tän. nr. 37.

Jõe suvila

Narva Jõesuu

ranna lähedal üürile anda. Teateid saab Vaksali 29, k. 1.

Poeruum

ühes elukorteri ja leivaahjuga ära anda. Tähtvere t. 3.

Korteriotsimised

2—3-toalist köögiga ja eestoaga

korterit

korralikku maija vajab pikemaks ajaks hea tasu eest 2-liikmeline keskkooliõpetaja perekond. Pakkumised saata kuni 16. skp. „Postimehe" talitusse „Õpetaja" all.

Rahulik aastaüürnik otsib puhast päiksep.

tuba

kütte ja elektriv. Teat. slt. ühes hinnaga «nr. 7222» all.

Vajan

korterit

3—4 tuba ja teenijatuba nüüd ehk 1. septembriks. Soovitav mitte kesklinnas. Teatada slt. „kv. nr. 242" all.

Ametiskäija naisüliõpilane vajab väikest odavat

möbl. tuba

Tingimused, suvine ja talvine hind teat. lõt. „Väike tuba" all.

Üleilmline kuulsus. **Frenoloog** ja **selgeltnägija E. M. Kraft.** Tartus, Puu t. nr. 17, k. 2. Ainult 18. juunini.

Ilmakuulus tõeprohv, saatuseõnne selgeltn. **PEEP ASTRO-HINO UUETURU 25.**

Hoidke «selgeltnägija» eest!

†

Juhan Zirkel

Sünd. 8. VIII. 1843.
Surn. 13. VI. 1931.

Matmine esmasp., 15. skp. kell 3 p. l. leinamajast Tähtvere t. 35 Maarja surnuaiale.

Leinajad tütar ja tütretütar.

Tänuavaldus.

Avaldame kõigile sugulastele ja tuttavatele, iseäranis uue Ülikoolimaja Õppejõududele ja kaasteenijatele sügavat tänu, kes minu abikaasa ja isa **Otto Laga** mulda sängitamisest osa võtsid.

Leinajad abikaas ja poeg.

„Vanemuise" aed.

Pühapäeval, 14. juunil
kell 12 päeva

SUMFOONIA KONTSERT

Juhatab **E. TUBIN.**
Solist **E. KRUUDA.**

Pääsetähed 45 senti, kooliõp. 25 senti.

Kell ½9 õhtul.

ÜENÜ

Lõpu-pidu

Alas ja saalis ***tants.***
Pääsetähed 75 senti ühes tantsuga.

Restoran PARIS

Tartus, Suurturg 7

Kõige odavam söögikoht Tartus.

Seakarbonaad	35 s.
Sibulaklops	35 „
Poolavorst	20 „
Kotlett	20 „
Vasika maks	20 „
Tanguvorst pekiga	25 „
Moskva seljanka	30 „
Pudel õlut	30 „

Palun ise veenduda.
Omanik *A. Novitzky.*

Elwas

Joh. Sepa rohu- ja värvikaupl. müügil „Postimehe" üksiknumbrid.

Majaomanikkude Seltsis
laupäeval 13. juunil s. a. kell 9 õhtu

kontsert-õhtu

Mängib puhkpillide orkester. **TANTS.** Pääsetähed à 25 s.

T. V. T. Muusika jaoskond korraldab **a.-l. „Taaraga"** 20. juunil kl. 10 õ.

Lõbusõidu

Rannapungerjasse

läbisõiduga Mustveest.

Soovikorral peatus igas peatuskohas. Laeval ja rannal hoolitseb hea tuju eest orkester.

Einelaud õlle ja veini müügiga.

Tagasisõit **Rannapungerjast 21. VI kl. 4 pl.**

Pääsetähed eelmüügil: Laevakontoris, hra A. Pügi kaupl. Rüütli tänav nr. 3. Rahvakasu riideäris Poe t.

Pääsetähed à 2 krooni.

T. V. T. Muusika jsk.
Pidutoimkond.

3 D.K.W.

esiratta veoga ja 4 silindriga autod sõitsid kõige raskema maailma võidusõidu 10.000 klm., ilma trahvipunktideta ja

saavutasid I. auhinna

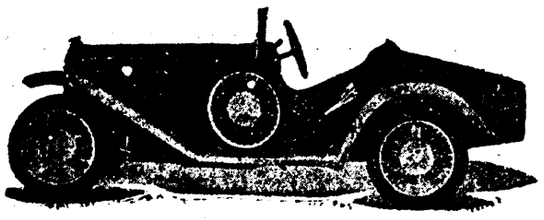

Ka meie ebamugavatel teedel on **D. K. W.** mootorid täieliselt rahuldanud sõitjate soovid, mida kinnitab iga omanik.

Palume külastada meie äriruume!

K-Ü. TAMMANN & TRAUSTEL

Tallinna, Kentmani tän. 5, tel. 231-25.

Moe-, pudu- & pesuäri

Venn. Lepp

TARTUS, KAUBAHOOV 2, PROMENADI 2

soovitab rikkalikus valikus:

Triik-, võrk- ja tennissärke
Supel- ja ***võimlemistrikoosid***
Sukki ja sokke. Naistepesu
Siidi- ja villaseid pluusisid
Kaelasidemeid
Siidikaelasalle
Vihma- ja päevavarje
Jalutuskeppe
Tenniskingi j. n. e.

Kaabusid

Hinnad võistlemata odavad. Müük suurel ja väiksel arvul.

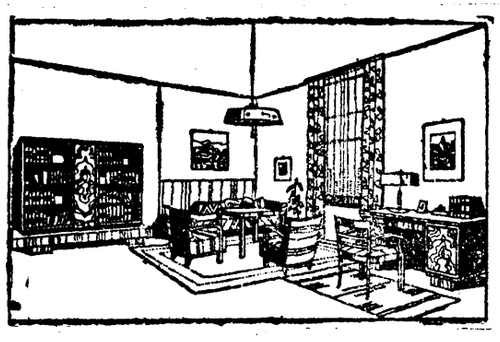

Kui sõidate Tallinna

A/S

külastage meie mööbliladu tehase juures ja tutvuge ilma ostukohustuseta meie moodsate toasisendustega.

SOODUS JÄRELMAKS.

„MASSOPRODUKT"

MÖÖBLITEHAS

Tallinnas, S. Tartu maant. 61-d
Trammipeat. Laulupeo t. nurgal.

Telefon 308-96.

R T

Ärge muretsege asjata varuks suuri küttetagavarasid, vaid ostke tarviduse järele Riigi Turbatööstuse

kütteturvast.

Seda võite saada igal ajal igas soovitavas hulgas Tartus, H. Hüpruse juurest, Narva tän. 25, tel. 1-64, ja see tuleb teile pealegi hulga odavam.

RIIGI TURBATÖÖSTUSE JUHATUS,
Tallinna, Tatari tn. 1, telef. 26-26.

Suurem kindlustusselts vajab Tartu linna jaoks, elukindlustuse alal, laiema tutvusringkonnaga

energilist esitajat

(Võib ka kõrvalteenistusena sellel alal töötada. Teadustada ühes elulookirjeldusega slt. «Laiem tutvusringkond» all.

Teatan lugupeetud veskilistele,

et Risu veskis Tähtveres nüüdsest pääle jahvatatakse ainult

esmaspäeviti, kesknädalati ja reedeti.

Austusega mölder **J. Parts.**

Kui palju maksab Teile kummikilometeer?

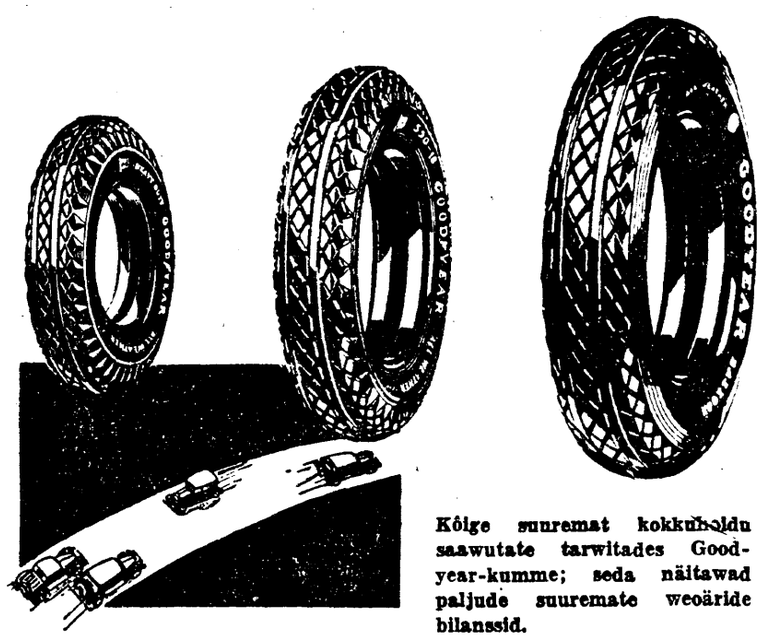

Kõige suuremat kokkuhoidu saawutate tarwitades Goodyear-kumme; seda näitawad paljude suuremate weoäride bilanssid.

Selle põhjuseks on esijoones asjaolu, et Goodyear'il on igaks otstarbeks erikummid: tugewad hiiglakummid raskete koormate jaoks, elastilised Ballon-kummid pikamaa sõiduks, mis ka wastawad suuresti kaswanud omnibusside soidukiiruse nõuetele.

Teiseks tähtsaks põhjuseks on Goodyear'i suured kogemused ja raugemata püüe tõsta oma toodete headust.

Ikkagi tarwitatakse Goodyear-kumme rohkem, kui ühegi teise firma omad.

Peaesindaja:

ESTAKLAND

Tallinn Rakvere Pärnu

GOODYEAR

Milline on parim?

Nii ehk küsib mõnigi algaja, kui ostab auto- või rattakumme.

Kuid see, kes on sõitnud mitmesuguste kummidega, teab, et maailmakuulus

DUNLOP

on alati parim

Peaesindajad:

J. Puhk & Pojad

KUI JUBA KELL, SIIS AINULT

OMEGA

ESIMESEL KOHAL TEDDINGTONI TÄHETORNI RAHWUSWAHELISEL WÕISTLUSEL 1930 a.

Väike-Kabinas

suvitajatele korterid

välja üürida. Küsida koha peal Ojalt ehk Tartus, piimapoest Gildi tän. nr. 3.

Korteripakkumised

1-toaline korter,

uus remont, saadaval Väike-Viljandi t. nr. 4, vaksali lig.

Korter,

kahetoaline uuesti remonteeritud, köögi tarvituse võimalusega, elektrivalgusega, ära anda. Sealsamas saab ka mööbliga tube. Kloostri tn. nr. 3—5.

Korralik **korter**

üürile anda kahe toa ja köögiga, elektrivalgus, lasteta elanikkudele. Vabaduse tän. nr. 32, krt. 2.

Korter,

päikesepoolne tuba ja köök, üürile anda Elisabeti 23—6.

Suurem köögiga **korter**

südalinnas 1. juulist üürile anda. Järele küsida Suurturg 10, kindlustusselts „Eesti".

Korter

ühetoaline üürile anda Vabaduse tän. 37.

Korter

kaks tuba ja köök, hobuseruumiga ehk ilma. Kohane heinakauplejale.

4-toaline **korter**

köögiga välja üürida Karlova tän. 51, krt. 2.

3-toaline **korter**

köögi ja elektriga üürile anda Herne tän. 40—2.

Korter

tuba ja eestuba ära anda Kuu tän. 4—2.

Korter

2 tuba, eestuba ja köök elektrivalgustusega ära anda Tähe tän. 104—12.

Kahetoaline **korter**

ära anda Katarina 13—9.

Dr. A. LENZNER

Naha- ja suguhaigused. Kosmeetika.

Kõnet. 10—12 ja 5—7, pühap. 10—12. Soovikorral ka teisel kella ajal kokkuleppe järele.

Tartus, Rüütli t. 25—4
(Vastu Jaani kirikut).

Suvevaheajal olen

Kuresaares

Prof. PALDROCK.

Ära sõitnud

kuni 15. juulini

Dr. L. Naumov
Dr. B. Naumov

Hambaarst L. Kedar

Plombeerimine, kunsthambad. Tartus, Raekoja 13.

Ämmaemand

E. Tomson-Sviker

Tartus, Vana tän. 3—1.

Ämmaemand-masseerija

E. ELLER

Tartus, Raekoja tän. 9
(sissekäik Holmi tän. 1).

Üürile anda uuesti remonteeritud päikesepaisteline

korter

6 tuba, teenijatuba, veranda. Aia tän. 41—3.

Elvas

2-, 3- ja 5-toalised möbleerit,

korterid,

ka üksikd toad, välja üürida. Sealsamas on saada lõunaid ehk täielik pansion.

TSCHERNOV,
Rannu tee 16, enne Aru tee.

Korter

3 tuba ja köök ja 1 omaette tuba meesterahvale üürile anda. Teateid saab Lodja t. 1, krt. 1, majaomanikult.

Korter

2 tuba, eestuba ja köök väikesele perekonnale (aastaüürnikule) ära anda. Lootuse tän. nr. 20—3.

Korterid

1—2-toalised üürile anda Veerikul, 1. liini tän. nr. 6.

Korter

3 tuba, köök ja elektrivalgustusega. Tartus, Põik tän. nr. 5.

Korter

kahetoaline, elektrivalgustus, aasta üürnikule ära anda. Tartus, Saekoja tänav 36.

Kaks ilusat **tuba**

köögi tarvitamisega väiksele perekonnale ära anda ja kahe toaline keldri korter. Tartus, Karlova tänav 26.

Mööbliga tuba

erasissekäiguga üürile anda. Soovitav aastaüürnik. Tartus, Aia tänav 55—11.

Möbl. tuba

välja üürida. Tartus, Herne tänav nr. 2—2.

Möbleeritud, erasissekäigu, elektrivalgustuse ja küttega

tuba

ära anda Aleksandri tän. nr. 70, krt. 3.

Möbl. tuba

erasissek., elektrivalg., klaveriga ehk ilma, välja üürida Jakobi tän. 46—1.

Mööbliga tuba

ära anda ametiskäijatele. Narva 24—1, hoovi kaudu tulla.